svensk veterinär tidning

3 • MARS • 2017 • VOLYM 69

Immunmedierad hemolytisk anemi hos hund

Obduktionsfynd hos tacka med löpmagsinpackning

Anna, distriktsveterinären som inte kan hålla tyst

Illustration: Anikbanik

MEDIVET

Animal X-ray Solutions

Nordisk Specialist för Veterinär Digital Röntgen

BLEV INTE RÖNTGEN SOM NI HADE TÄNKT ER?

Välj Medivet istället !

Helt nytt, byta ut, fixa till eller uppgradera? Vi är proffs du kan lita på !

www.medivet.se info@medivet.se +46 (0)431 244 00 Medivet Scandinavien AB, Ängelholm Sverige

SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-POST: *kansli@svf.se*
HEMSIDA: *www.svf.se*
TELEFONTID: Mån–tors 9.00–16.00,
Fre 9.00–15.00,
lunchstängt 11.30–13.00

KANSLI
TELEFON: 08-545 558 20
TELEFAX: 08-545 558 39

Ordförande
MARJA TULLBERG, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 22
MOBIL: 072-748 78 98
E-POST: *ordforande@svf.se*

Kansli- och ekonomichef
PER CARLSSON, *pol mag*
TELEFON: 08-545 558 21
MOBIL: 070-567 12 35
E-POST: *per.carlsson@svf.se*

Chefjurist
JESSICA BERLIN, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 25
MOBIL: 073-540 08 00
E-POST: *jessica.berlin@svf.se*

Informationschef
JOHAN BECK-FRIIS, *leg vet*
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: *johan.beck-friis@svf.se*

Tf generalskreterare SVS
MARIA JERNBERGER
TELEFON: 08-545 558 24
MOBIL: 073-500 69 48
E-POST: *maria.jernberger@svf.se*

Förbundsjurist
HENRIK SJÖSTEN, *jur kand*
TELEFON: 08-545 558 26
MOBIL: 070-625 64 44
E-POST: *henrik.sjosten@svf.se*

Redovisningsansvarig
LINDA WIKSTRÖM, *ekonom*
TELEFON: 08-545 558 23
E-POST: *linda.wikstrom@svf.se*

Administratör SVF
KARIN HENRIKSSON
TELEFON: 08-545 558 28
E-POST: *karin.henriksson@svf.se*

Administratör SVS
VASSO NORLUND
TELEFON: 08-545 558 27
E-POST: *vasso.norlund@svf.se*

Ekonomiassistent
CAROLA ERIKSSON
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: *carola.eriksson@svf.se*

Bankgiro: 530-52 22

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Omorganisation

NÅGON SA TILL MIG när jag tillträdde som SVF-ordförande: ”att leda veterinärer är som att valla katter”. Uttrycket säger en del om hur vi veterinärer kan vara och jag håller med om att det finns flera positiva likheter. Vi är generellt starka individer med mycket egen vilja, vi kan vara både snälla och sociala om vi vill, men kan också vara självständiga, uthålliga och klara oss själva om det krävs. Ur ett ledarskapsperspektiv är det klart att ett gäng katter inte samlar upp sig, redo att hålla ihop, som en flock hundar gärna gör. Å andra sidan är fördelen med katterna att de är självständigt tänkande individer med starka åsikter och stor integritet. Kan man samla alla dessa kritiskt tänkande smarta individer mot gemensamma mål har man en mycket stark grupp.

Det är precis det vi gör i veterinärförbundet, vi samlar landets veterinärer kring frågor som vi brinner för och tillsammans är vi veterinärens röst i samhället. Med gemensam styrka kan vi påverka olika myndighetsbeslut i en riktning som är bra för veterinära intressen i Sverige och i Europa. Veterinärförbundets synpunkter och insatser respekteras i fackliga, politiska och veterinärmedicinska sammanhang, vilket gör skillnad för Sveriges veterinärer.

Förbundsorganisationen består idag av de två delföreningarna Företagande Veterinärers Förening (FVF) och Anställda Veterinärers Förening (AVF) samt de fem SVS-sektionerna och en gemensam huvudorganisation. Detta sammantaget leder till att vi har nio olika styrelser och i juridisk mening åtta ”egna företag” inom förbundet. Organisationens struktur ger oss tyvärr onödiga kostnader och nyttjar inte förtroendevaldas engagemang på bästa sätt. Den skapar också otydlighet för vår kanslipersonal och är grogrund för interna konflikter. Utöver detta kan organisationsstrukturen också upplevas som svår att förstå både för medlemmar och andra.

Vad dystert det låter tänker ni kanske, men nej då inte alls, vi håller på med en omorganisation och framtiden är ljus. Eftersom vi är uppbyggda av fristående föreningar/sektioner krävs det att dessa fattar egna beslut om att gå samman i formell mening med förbundet. Detta måste för de flesta delföreningar/sektioner ske vid två på varandra följande årsmöten. AVF och samtliga sektioner har nu tagit varsitt första beslut om ett samgående, FVF har sitt första beslutstillfälle i mars.

En organisationsgrupp med representanter från förbundets alla delar jobbar på att ta fram ett förslag till nya stadgar. I september kommer fullmäktige att ta ställning till dessa som i formell mening inrymmer alla dagens verksamheter i samma dokument. När fullmäktige fattat beslut om stadgarna kommer delföreningar och sektioner att slutgiltigt kunna ta ställning till ett gemensamt förbund vid kommande årsmöten. En gemensam organisation med korta kommunikationsvägar kommer att effektivisera vårt arbete och därmed förtydliga vår röst i samhället. Förslaget till ny organisation kommer att presenteras i ett kommande nummer av veterinärtidningen.

MARJA TULLBERG
ordförande SVF

NYHET

Även dina bästa mjölk-producenter kan behöva lite hjälp med att skydda sina nykalvande kor mot klinisk mastit.

Imrestor™ (pegbovigastrim) är det första läkemedlet i sitt slag som återställer del medfödda immunförsvaret.

Under den kritiska perioden innan och omedelbart efter kalvning försvagas kons immunförsvar, vilket gör henne mottaglig för invaderande bakterier.

Med Imrestor™ kan du hjälpa kon att bättre försvara sig mot juverpatogener och därmed minska risken för klinisk mastit.

Elanco

Imrestor.

Elanco

För ytterligare information: Elanco Animal Health A/S, Telefon: +46 08 737 88 00, E-mail: info.sweden@elanco.com, Web: www.elanco.se

ledare M Tullberg

Omorganisation 3

reportage S Fredriksson

Anna är distriktsveterinären som inte kan hålla tyst 6

vetenskap – granskad artikel

Immunmedierad hemolytisk anemi hos hund
M Molin 11

från fältet

Obduktionsfynd hos tacka med löpmagsinpackning
H Björk Averpil och K Ortman 17

månadens epiztel 19

vilken är din diagnos?

– Hästsjukdomar 22
– Svar 44

allmänt

Nordisk ortopedkongress i Stockholm J Beck-Friis 25

Veterinärer belönade vid KSLAs högtids-sammankomst J Beck-Friis 29

Information om SVFs gruppförsäkringar 2017
P Carlsson 33

SVFs praktik- och ansvarsförsäkring
D Moberg och M Svedberg 35

fackliga frågan

Viktigt att ha koll på anställningsformen F Ritter 37

FVF informerar

Planera deklarationen i god tid K Berggren 39

disputationer

Brucellos – ett negligerat hot mot folkhälsan i Tadzjikistan 41

kanslinytt 42

noterat

- Campylobacter i kycklingkött behöver minska 27
- Ny handbok för arbetsmiljö inom djursjukvården 31
- En miljard till den svenska livsmedelskedjan 34
- Vissa hästägare föredrar nätet framför veterinären 40
- Storslam för svenska Diplomates 42
- Veterinär skadad i hundattack 46
- Svenska veterinärer varsamma med antibiotika 46

från studenterna

Studentinflytande I Jansson 47

kongresser & kurser 48

kåseri

Inte som andra A Jonasson 53

ANNA BÄCKVALL
DV VÄNNÄS

Anna är distriktsveterinären som inte kan hålla tyst

Personalföreningar, förhandlingsdelegationer, representantskap, fullmäktige. Mängder av medlemmar är engagerade inom Sveriges Veterinärförbund för att på olika sätt bistå sina kolleger. En av dessa är Anna Bäckvall.

Text och foto:
Suzanne Fredriksson

Anna Bäckvall arbetar som distriktsveterinär i Vännäs, som har en av organisationens största kliniker både till yta och antalet anställda. Med undantag för några korta ”prova på”-tjänstgöringar runt om i landet som färsk veterinär hamnade hon i Vännäs 2004 och har sedan blivit kvar.

– Jag gillar Vännäs och trivdes med en gång. Min första ordinarie tjänst var på stordjur, vi har en strikt uppdelning mellan små- och stordjur, och det var också stordjur jag hade tänkt ägna mig åt, berättar Anna. Hon är uppväxt på ett mjölkproducerande lantbruk utanför Sundsvall och såg en framtid där hon skulle arbeta med kor. Men naturen ville annorlunda.

– I samband med första barnet sade kroppen nej. Jag fick foglossning och hela bäckenet svajade när jag jobbade med korna. Det gick bara inte att fortsätta arbeta med dem så det fick bli smådjur för min del. Nu tycker jag att det är precis lika kul, kommenterar Anna samtidigt som hon tar emot en liten kattunge och dess ägare.

– Den här lilla kissen måste du se, uppmanar hon och vinkar in reportern i behandlingsrummet. Där berättar hon att katten fick opereras akut för tarminvagination och att hon inte var så säker på att den skulle överleva.

– Det fanns inget annat alternativ än att jag själv opererade den. Det som ofta försvårar vårt arbete på kliniken är att vi har brist på djursjukskötare. Vi tvingas göra ganska avancerade ingrepp och har dygnetruntmottagning även för smådjur eftersom det är långt till närmaste djursjukhus. I det här fallet gick det bra även om det var lite pillrigt, allt är så smått på en kattunge, säger Anna lättad över att se den lilla kattungen på benen igen.

Hon ursäktar sig, ”jag är snart klar”, när ytterligare en oplanerad patient dyker upp. En katt med en allvarlig ögonskada.

– Två kolleger är sjuka just idag och då måste

Det känns bra att se den lilla kattungen på benen igen efter akut operation, tycker Anna.

Anna Bäckvall arbetar enbart med smådjur. En katt med en allvarlig ögonskada måste behandlas med de resurser man har på plats. Det är långt till närmaste djursjukhus.

någon annan, jag, rycka in. Vi befinner oss ett ganska långt från närmaste ögonspecialist så jag har fått förklara för ägaren att vi kan göra ett försök att behandla skadan, men att det med största sannolikhet ändå slutar med att vi får ta bort ögat eller katten.

Denna arbetssituation är inte ovanlig. Någon eller några är sjuka, andra ”vabbar” eller är tjänstlediga och den kollega som finns till hands får rycka in. Anna poängterar att man i Vännäs har en klinikchef, Monica Ågren, som är bra på att samla ihop alla planerade och oplanerade frånvarotimmar hos de anställda och utverka nya tjänster.

– Vi är 13 veterinärer och fyra djursjukskötare samt ett flertal djurvårdare. I princip jobbar alla veterinärer deltid, 80 procent är vanligast. Själv har jag 20 procent av min arbetstid avsatt till fackligt arbete, säger Anna.

Hon närmar sig därmed inledningen, varför hon valt att engagera sig fackligt. Och det på bred front. Anna är ordförande i Svenska Distriktsveterinärföreningen, ledamot i styrelsen för Anställda Veterinärers Förening, AVF, och ledamot i SVFs fullmäktige. Hon representerar även distriktsveterinärernas förhandlingsdelegation på AVFs årliga representantskapsmöte. Den självklara frågan är förstås – varför?

– Jag kan helt enkelt inte hålla tyst. Är något helt fel måste man ”göra ett rabalder”, säger Anna på norrländskt vis.

Upprinnelsen till hennes stora engagemang

”Jag är snart klar.” Är någon sjuk måste någon annan hoppa in, men Anna understryker att hennes chef är bra på att räkna med frånvaro och att utverka tjänster som täcker upp.

är distriktsveterinärernas ständigt omdiskuterade arbetstider.

– Det nuvarande systemet gynnar inte någon annan än arbetsgivaren och i det korta perspektivet unga sommarvikarier som vill tjäna snabba pengar. Det är inte sunt att jobba på det sätt som vi distriktsveterinärer gör. När det gick upp för mig insåg jag att jag antingen måste bli klinikchef eller engagera mig fackligt, säger Anna.

I BÖRJAN AV sin karriär gjorde hon uppror efter att ha blivit beordrad beredskap med mycket kort varsel. Detta ledde till att det numera utgår extra ersättning till dem som blir beordrade beredskap i sent skede.

– För närvarande pågår en genomgripande översyn av såväl lönemodell som arbetstider och en plan där några mottagningar ska kartlägga den faktiska arbetstiden för sina veterinärer. Även om systemet med grundlön och tantiem är omodernt och ganska orättvist ibland råder det över lag inte något större missnöje med löneläget. Det är framför allt arbetstiderna som *måste* förändras.

– Vi ska jobba 40 timmar i veckan, punkt slut. Som det är nu kommer beredskapen ovanpå ordinarie arbetstid och kan innebära att du arbetar dag som natt en hel helg och sedan går på det ordinarie schemat måndag morgon. Det finns ingen tid för återhämtning och man kan fråga sig hur bra yrkesutövare du är i det skicket, undrar Anna.

DE LÅNGA BEREDSKAPSPASSEN är en vanlig anledning till att många distriktsveterinärer bara orkar arbeta deltid trots att de borde jobba heltid.

– Ekonomiskt förlorar man mycket på att ha en deltidstjänst, t ex när det gäller framtida pension. Även om man väljer att arbeta deltid under en period i livet ska man se till att ha en heltidstjänst i botten, uppmanar Anna.

Arbetstiderna är en het arbetsmiljöfråga och Anna berättar att det kommer fler och fler rapporter om tillbud. Alla beror naturligtvis inte på trötthet, men många gör det.

– Jag har en kollega som somnade vid ratten. Lyckligtvis blev hon inte allvarligt skadad. Det är lätt att säga att man ska avstå från att köra bil om man är så trött, men alla vet att så fungerar det inte i verkligheten. Folk jobbar på hur utmattade de än är. Jag har mött distriktsveterinärer som är så fruktansvärt trötta att de säger saker i stil med ”gud vad skönt att jag bröt benet så jag får vila mig” eller ”hoppas jag halkar och slår mig”. Även socialt är det nuvarande beredskapssystemet förkastligt och det är ganska svårt att leva ett normalt familjeliv, säger Anna.

Anna trivs bra i Vännäs som varit hennes hemort sedan 2004.

HENNES GLÖD för att försöka förbättra arbetsvillkoren går det inte att ta miste på. Hur orkar hon själv med möten, resor, familj och jobb?

– Jag har varit fackligt engagerad i två olika omgångar, den senare sedan 2013. Det blir en hel del resande för fysiska styrelsemöten med AVF och Distriktsveterinärföreningen t ex, men kortare möten hålls numera allt oftare via telefon eller Skype. Det är en positiv utveckling. Mycket arbete sker också via mailkonversationer. För mig som bor i Norrland är det rätt skönt att t ex slippa resa till Jönköping för ett tvåtimmarsmöte på Jordbruksverket, säger Anna. Hon skjuter samtidigt in att hon har en

Engagemang på flera fronter innebär en hel del resande. Här är Anna på väg hem från veterinärförbundets fullmäktige 2015 tillsammans med Karin Lambertsson (till vänster) och Sandra Draaisma (mitten).

generös arbetsgivare när det gäller ledighet för olika uppdrag, även sådana som inte räknas som fackliga förtroendeuppdrag.

– Det som frestar på mest är allt fixande runt omkring resorna: att organisera hämtning och skjutsning av barn, ordna hundvakt och så. Som tur är har min man regelbundna arbetstider, säger Anna.

Den senaste tiden har varit intensiv för styrelseledamöterna i AVF. Den pågående omorganisationen av veterinärförbundet med delföreningar har kommit ungefär halvvägs om man tänker på den fackliga verksamheten. Vid det senaste representantskapsmötet, RM, röstade delegaterna efter en viss tvekan ja till att upplösa AVF och införliva hela verksamheten i SVF.

Vad kommer det att innebära? Vad ska AVF kräva för att ge ett slutgiltigt ja? Dessa och en hel del andra spörsmål måste stötas och blötas i detalj innan det är dags att ta ställning igen. Annas inställning är solklar.

– För att organisationsförändringen ska bli av, det vill säga att AVF röstar ja ännu en gång, måste det finnas en garanti för att den fackliga förankring som AVF står för kommer att behållas inom förbundet även i framtiden. ■

Har du frågor om cancer?
Välkommen att kontakta Cancerfondens informations- och stödlinje för information och känslomässigt stöd.
infostodlinjen@cancerfonden.se
020-59 59 59
Cancerfonden

MARI MOLIN, leg veterinär,
specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt*
Handledare: Karin Sandström, leg veterinär, specialistkompetens
i sjukdomar hos hund och katt, Djursjukhuset Gammelstad.

Immunmedierad hemolytisk anemi hos hund

Immunmedierad hemolytisk anemi är en av de vanligaste regenerativa anemierna och därtill en av de vanligaste immunmedierade sjukdomarna hos hund. De vanligaste kliniska sjukdomstecknen är akut, svår anemi, bleka slemhinnor och nedsatt allmäntillstånd. Diagnostiken baseras på en sammanvägning av klinisk bild, hematologiska och biokemiska analyser i kombination med analys av blodutstryk med fynd av sfärocytos. I en litteraturstudie belyses sjukdomen med särskild fokus på behandling och prognos.

Artikeln utgör författarens examensarbete för specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt.

granskad artikel

INLEDNING

Anemi definieras som ett onormalt lågt antal röda blodceller i cirkulationen, vilket leder till att den syrebärande kapaciteten hos individen reduceras. Anemi kan ha en rad orsaker, varav immunmedierad hemolytisk anemi (IMHA) är en. IMHA är en av de vanligaste regenerativa anemierna och därtill en av de vanligaste immunmedierade sjukdomarna hos hund (14, 20, 32). IMHA är ett allvarligt tillstånd då en relativt stor andel av hundar som drabbas avlider i sin sjukdom (22, 43).

Denna litteraturstudie syftar till att belysa sjukdomen IMHA med särskild fokus på behandling och prognos.

ETIOLOGI OCH PATOGENES

IMHA inom veterinärmedicinen beskrevs först på 1970-talet (12). Lidandet hos hund kan vara både primärt, så kallad idiopatisk form, och mer ovanligt förekommande sekundärt till andra sjukdomstillstånd. Bland sekundära orsaker nämns infektioner, olika neoplastiska tillstånd, vissa läkemedel, vacciner och toxiner, olika inflammatoriska sjukdomar som systemisk lupus erythematosus, pankreatit, prostatit och pyometra (14, 27, 48).

Orsaken till IMHA tros, liksom många andra immunologiska tillstånd, vara multifaktoriell och bero på ett flertal olika genetiska och miljörelaterade faktorer (15). Primär IMHA utvecklas då kroppen av okänd anledning förlorar toleransen mot de kroppsegna erytrocyternas proteiner (14). Vilka proteiner det handlar om eller processen varvid intoleransen uppstår är inte fastlagd, men det finns viss evidens för specifika erytrocytuttryckta proteiner. IMHA-patienter har i högre utsträckning antikroppar och komplement mot de kroppsegna erytrocyterna (25, 45). Detta orsakar en typ II-hypersensitivitetsreaktion och därigenom fagocyteras erytrocyterna i förtid av makrofager i mjälte och lever, med allvarlig anemi som följd (25, 39). Extravaskulär hemolys är vanligast, men hemolysen kan även ske intravaskulärt (12).

PREDISPONERADE HUNDAR

Tikar har högre risk än hanhundar att utveckla IMHA men hundar i alla åldrar drabbas (1, 7, 17, 24, 48). Den beräknade medelåldern är sex år, dock ses IMHA sällan hos hundar under ett till två års ålder (1, 36, 48).

IMHA uppvisar en viss raspredisponering där den vanligaste rapporterade rasen i de flesta kliniska studier är cocker spaniel (Figur 1), men även engelsk ➤

FOTO: STEVE SEWELL

FIGUR 1. *IMHA uppvisar en viss raspredisponering där den vanligaste rapporterade rasen i flertalet kliniska studier är cocker spaniel.*

springer spaniel och labrador retriever förekommer ofta (1, 5, 6, 7, 15, 17, 21, 23, 24, 43, 48). Trots att cocker spaniel är den vanligast förekommande rasen med IMHA har man inte kunnat påvisa någon ökad dödlighet hos individer av denna ras jämfört med andra (1, 48).

KLINISK PRESENTATION

IMHA karaktäriseras av snabbt insättande symtom där anemi utvecklas så snabbt som över tre dagar (17, 21, 36). Ofta ses initialt nedsatt allmäntillstånd, motionsintolerans, inappetens och hos vissa individer förekommer diarréer och kräkningar (27, 34, 35, 36) (Tabell 1). Många hundar har vid klinisk bedömning bleka, eventuellt ikteriska slemhinnor och uppvisar förhöjd hjärt- och andningsfrekvens (21, 43).

Parakliniska fynd

Det typiska hematologiska fyndet är att hunden presenteras med svår anemi (32). Hematokrit vid diagnostillfället rapporteras i medeltal till ca 15 procent och nästan utan undantag lägre än 25 procent, men enstaka så höga som 30 procent (1, 12, 17, 21, 22, 23, 27, 28, 36, 43, 48). Anemin är i de flesta fall regenerativ men kan initialt vara non-regenerativ om hunden befinner sig i perakut skede (1, 49). Om anemin kvarstår som non-regenerativ, med avsaknad av retikulocytos efter fem dagar, benämns tillståndet non-regenerativ IMHA. I dessa fall tros immunreaktionen istället vara riktad mot erytrocyternas utvecklingsstadier i benmärgen, alternativt patologiska tillstånd i benmärgen som leder till en ineffektiv erytropoes (14, 49).

Många hundar uppvisar leukocytos och en något lägre andel även trombocytopeni, vilket ses vid Evans syndrom där antikroppar finns mot både erytrocyter och trombocyter (1, 12, 17, 21, 22, 23, 28, 32, 36, 39, 43). I samklang med den vanligt förekommande leukocytosen ses ofta även vänsterförskjutning, monocytos och förhöjt C-reaktivt protein (CRP), vilket tyder på en systemisk inflammatorisk process (7, 8, 17, 32, 34).

Serumkemiska resultat är hos vissa individer normala, men kan också visa förhöjda alanin aminotransferas (ALAT), alkalin fosfatas (ALP), bilirubin, kreatinin och urea (1, 5, 6, 9, 11, 12, 17, 33, 34, 43, 48). Albumin ligger i vissa fall under referensnivå (48).

Koagulationsstörningar är relativt vanliga och allt från förlängda koagulationstider avseende aktiverad partiell tromboplastintid (APTT) och/eller protrombintid (PT) i upp till 50 procent av fallen, till patienter med misstänkt disseminerad intravaskulär koagulation (1, 5, 7, 34, 48). Genom tromboelastografi (TEG) och effekt av koagulationsfaktorer har hyperkoagulabilitet påvisats hos en stor andel hundar med IMHA (5, 12, 34, 40). Tromboembolisk sjukdom är vanlig och föreslagen som en av de stora orsakerna till dödsfall bland IMHA-patienter (9, 20, 21, 23, 32, 34).

Tabell 1. Rapporterade kliniska fynd vid diagnostillfället.

Symtom	Frekvens av symtom i procent (referenser)
Nedsatt allmäntillstånd	93–97 % (1, 21, 28, 34)
Bleka slemhinnor	77–100 % (1, 7, 17, 36)
Inappetens/anorexi	76–83 % (21, 34, 36)
Kräkning	25–36 % (21, 28, 34, 36)
Diarré	15–46 % (21, 34, 36)
Hypertermi	46 % (36)
Ikterus	36–67 % (1, 17, 21, 34, 36)
Rödfärgad urin	23–45 % (1, 21, 28, 36)
Kardiellt blåsljud	16–50 % (1, 7, 17, 21, 28)
Organomegali	34–38 % (1, 34)

DIAGNOSTIK

Utöver de indicier som presenterats här är slutgiltig diagnostik av IMHA inte standardiserad. Den vilar till stor del på att påvisa immunorsakad hemolys. Denna kan demonstreras genom direkt Coombs test för antierytrocytantikroppar i de fall där autoagglutination inte kan demonstreras vid koksalttest. Coombs test har dock både relativt låg sensitivitet och specificitet (3, 27, 32, 39). Alternativa metoder som flödescytometri, ELISA och gelbaserat direkt agglutinationstest har visat lovande resultat. Inga av dessa analyser är i dagsläget kommersiellt tillgängliga (25, 32, 35).

Sfärocytos och erytrocytär osmolär fragilitet

Sfärocyter är starkt infärgande, små sfärformade erytrocyter som har en diameter mindre än 2/3 av normala celler och saknar central uppklarning (46) (Figur 2).

Sfärocytos är resultatet av immunmedierad erytrofagocytos och är generellt betraktad som patognomont för IMHA, vilket inte är helt korrekt. Det är mycket ovanligt förekommande vid andra sjukdomstillstånd men har setts hos ett fåtal holländska golden retrievers med ärftlig spektrinbrist (32, 42). Sfärocytos kvanti-

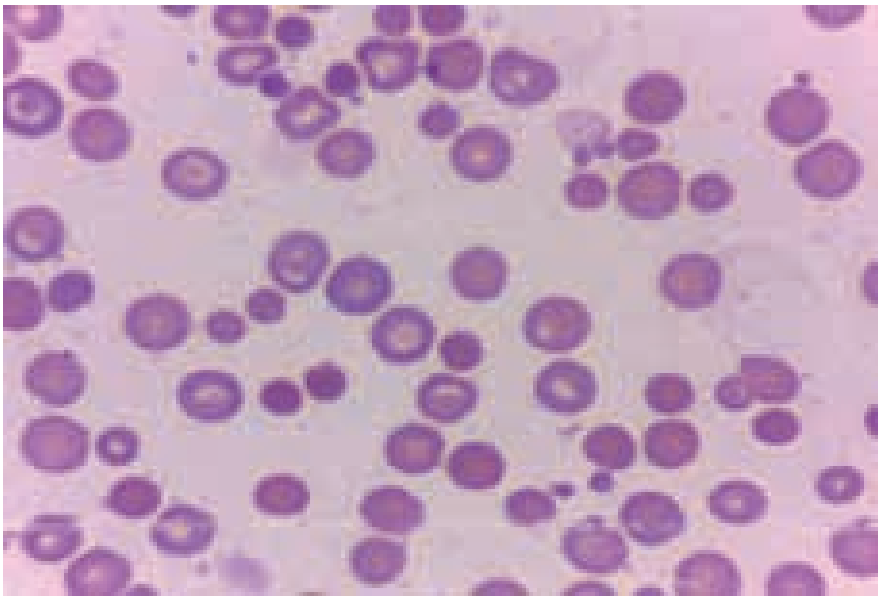

Foto: Mari Molin

Figur 2. *Tydlig variation i storleken av erytrocyter med stor andel små sfärocyter med stark infärgning och avsaknad av central uppklarning. Blodutstryk från eget material.*

fieras genom mikroskopisk bedömning av antal sfärocyter per fält i 1 000 gångers förstoring (8, 18). Bedömning och kvantifiering av sfärocytosen är beroende av observatören och av hematokriten (32).

Hundar med IMHA har ofta mer fragila erytrocyter. Sfärocyterna hemolyserar vid ökad salthalt på grund av mindre volym/ytförhållande. Klassiska test av erytrocytär osmolär fragilitet sker med specialiserad utrustning och är tidsödande, men det finns ett enklare, icke validerat snabbtest. Testet bygger på att man blandar testblod i två olika natriumkloridlösningar med saltkoncentration 0,9 procent respektive 0,9 procent spädd 3:2 med sterilt vatten. Testet bedöms efter centrifugering och klassas positivt om det ses hemolys i röret med den högre salthalten (0,9 %)(29). En del svenska djursjukhus inkluderar testet i sina anemiprofiler (pers medd Björn Åblad 2016, Nathalie Berne 2016, Josefine Julin 2016). Ökad osmolär fragilitet ses även i samband med andra sjukdomstillstånd, och är därför inte specifik för IMHA, men kan vara ett deldiagnostikum (29).

Foto: Mari Molin

Figur 3. *Mikroskopi är en viktig del i diagnostiken av IMHA.*

Autoagglutination

Autoagglutination innebär att det bildas grupperingar, så kallade aggregat, av erytrocyter. Denna antikropps-antigen-aggregering måste skiljas från myntrulleformering (rouleaux) som uppkommer vid låga temperaturer av icke-immunologiska orsaker. Vid spontanagglutination görs ofta ett så kallat koksalttest, då EDTA-blod på ett objektglas blandas med koksaltlösning 0,9 procent. Vid koksalttest bryts myntrullar upp, medan aggregat generellt kvarstår. Det rekommenderas att blodet även studeras i mikroskop för att inte förbise rouleaux (14, 46) (Figur 3). Bedömning av autoagglutination bör ske med kroppstempererat blod. I sällsynta fall kan hundar ha antikroppar riktade mot erytrocyter som först binder och skapar aggregat vid temperaturer lägre än kroppstemperatur. Detta kallas cold agglutination disease vilket i vissa fall kan leda till en ovanlig form av IMHA. Analys av agglutination vid misstanke om cold agglutination disease bör skickas till ett laboratorium som har erfarenhet av diagnostiken (31, 50).

Bilddiagnostik

Bilddiagnostik har inget direkt diagnostiskt värde, men är värdefullt för att utesluta sekundära orsaker till IMHA. Radiologiska och ultrasonografiska modaliteter kan påvisa misstänkt patologi i buk och brösthåla. Häribland kan inflammatoriska och neoplastiska sjukdomar nämnas (39).

Utlösande infektioner

Hundar kan som tidigare nämnts ha infektionsutlöst IMHA. I Sverige är det främst *Anaplasma phagocytophilum* som förekommer, men om hunden vistats utomlands kan diagnostik av *Ehrlichia canis, Leptospira* spp, *Babesia* spp, *Dirofilaria immitis* och *Leishmania* spp vara indicerat vid fall av IMHA (39).

BEHANDLING

Behandlingen av IMHA-patienter sker inledningsvis oftast på stationärinstans (28, 46).

Immunterapi

Behandling för att dämpa immunreaktionen och minska destruktionen av erytrocyter är hörnstenen i behandlingen av IMHA (21, 39, 52). Klassiskt har kortikosteroider använts som huvudsaklig immunmodulator vid immunmedierade tillstånd hos hund, detta trots att man aldrig genom randomiserade dubbelblindade placebostudier har påvisat deras effektivitet (37, 53). Ett flertal studier har de senaste åren försökt bevisa effekt av andra immundämpande preparat, ensamma eller i kombination med kortikosteroider. En del av dessa studier har inte kunnat påvisa bättre effekt av kombination av kortikosteroider med azatioprin, ciklosporin eller humant intravenöst immunglobulin (28, 36, 43, 52). Andra visar att kombinationen kortikosteroid och azatioprin skulle ge bättre överlevnad medan en tredje grupp studier visar bäst effekt av enbart kortikosteroid (1, 34, 43, 48). Mykofenolatmofetil har visat god effekt men i en mindre studie sågs uttalade biverkningar (47, 51).

Kombinationsbehandling med kortikosteroider och cyklofosfamid har antingen ingen, eller negativ effekt på överlevnad (1, 21). Monoterapi med azatioprin påverkade överlevnaden negativt (48).

Hos de hundar som överlevde den hemolytiska krisen rekommenderades historiskt ofta livslång immunsuppression, men senare studier har visat att behandling i ca tre månader i de flesta fall är tillräcklig. Recidiv ses hos ca tio procent av fallen inom fyra år (34, 36).

Alla här nämnda immunmodulatorer har potentiella biverkningar och/eller negativa egenskaper som bör beaktas vid behandling (10, 26, 37, 53).

Koagulationsterapi

Koagulationsrubbningar är vanliga och ➤

speciellt hyperkoagulabilitet, som ses redan vid diagnos (5). Terapeutisk och profylaktisk behandling med heparin är beskriven, dock utan studerad effekt av behandlingen på koagulationen (21, 52). Aspirinbehandling i mycket låg dos (0,5 mg/kg), i kombination med glukokortikoider och azatioprin, alternativt individanpassad högdos heparinbehandling eller enoxaprin resulterade i både bättre överlevnad och färre tromboemboliska sjukdomstillfällen (9, 30, 48).

Transfusioner med blodprodukter och syntetiska syrebärare

Många patienter får blodtransfusioner med helblod, packade röda blodkroppar eller Oxyglobin® (1, 12, 21, 28, 34, 39, 52) (Figur 4). Transfusionsreaktioner är ovanliga och det ses ofta en bättre överlevnad bland transfunderade hundar (1). Hundar som får tidig transfusion har snabbare normalisering av cirkulationen mätt med fallande laktatvärden (11). Syrgasbehandling gör sällan nytta eftersom hemoglobinets syremättnad påverkas minimalt när de cirkulerande erytrocyterna har kvar sin förmåga att binda och transportera syre. Vid en normalt fungerande respiration påverkar en ökad halt syre i inandad luft endast i liten grad mättningen av hemoglobin (39, 41).

Understödjande behandling

De flesta hundar får förutom nämnd behandling även kristalloider intravenöst och gastroprotektiva som cimetidin, misprostol och sukralfat (21, 28, 52). Behandling med antibiotika är utbredd i litteraturen och syftar främst till profylax mot infektion i samband med immunsuppression (21, 28). Bakteriemi har dock inte kunnat påvisas i en mindre studie hos hundar med IMHA (24).

Splenektomi

Extravaskulär IMHA är den vanligaste formen av IMHA hos hund. Hos människa är splenektomi en vanlig del i behandlingen mot IMHA, medan detta är relativt lite studerat hos hund. Det finns dock studier med mindre antal hundar utförda som visar att splenektomi leder till snabbare stigande hematokrit, behov av färre transfusioner, färre återfall och god överlevnad (12).

Foto: Mari Molin

Figur 4. *Blodtranfusion med helblod eller packade röda blodkroppar är en relativt vanlig komponent vid behandling av IMHA.*

PROGNOS

IMHA är en sjukdom med hög mortalitet, 25–58 procent (1, 6, 7, 22, 32, 34, 43, 48). Störst mortalitet ses de första två veckorna efter diagnos, prognosen för överlevnad är därefter relativt god (1, 7, 32, 34, 43, 48). Yngre hundar överlever i större utsträckning än äldre (28).

När det gäller prognostiska faktorer finns en rad resultat av olika forskarlag, men de är inte samstämmiga (Tabell 2). 2015 publicerades dock två multicenterstudier. Swann och Skelly (44) konkluderar att de sex publikationer de valt att granska (13, 17, 33, 36, 38, 43), som alla undersökte förekomst av prognostiska faktorer, är relativt få och är för olika i sin utformning och kvalitet för

Tabell 2. Prognostiska faktorer och de studier som stödjer respektive parameter. PT: protrombintid, APTT: aktiverad partiell tromboplastintid, ALAT: alanin aminotransferas, ALP: alkalin fosfatas, CRP: C-reaktivt protein, IL-18: interleukin 18, MCP-1: monocyte kemoattractant protein 1, ASA: American Society of Anesthesiologists.

PARAMETER	Neg prognostisk faktor	Ej påvisad prognostisk faktor
Leukocytos	1, 23, 48	11, 22, 34
Vänsterförskjutning	23, 34, 48	
Grad av anemi	13, 18	1, 22, 34, 48
Autoagglutination	22, 48	2, 6
Trombocytopeni	2, 13, 34, 48	22
Monocytos	33	17
PT	2, 13, 48	2
APTT	33	2, 34, 48
Förhöjd bilirubin	2, 6, 11, 13, 18, 23, 43, 48	1, 17, 22
Förhöjd ALAT	48	1,6
Förhöjd ALP	11	1,48
Hypoalbuminemi	2, 13, 48	11, 17
Förhöjd kreatinin	6, 32, 34	11, 48
Förhöjd urea	6, 11, 13, 34, 43	17
CRP		8, 17
IL-18, MCP-1	17	
ASA-klassning	6	

att möjliggöra statistiskt säkerställande av enskilda faktorers roll. Goggs och medarbetare (6) konkluderar något mer långtgående utifrån sin studie som både tittat på enskilda faktorer och sammanvägt dem i prognostiska grupperingar.

Monocytos har rapporterats som negativ faktor (31). Dock är Kjellgaard-Hansen och medarbetare oeniga och visar att monocyttalen i sig inte verkar ha prognostisk betydelse, men koncentrationerna av interleukin-18 och monocyt kemoattraktant protein-1 som är förknippade med makrofag/monocyt-aktivering var tydligt högre hos hundar med IMHA och framför allt hos dem som avled i IMHA (4, 17).

Flera studier har påvisat störd koagulation och en uttalad hyperkoagulabilitet. Man har, något kontroversiellt, påvisat sämre prognos hos dem som vid diagnostillfället presenteras med normal koagulation (7, 40). En möjlig förklaring kan ligga i det faktum att hundar med minskad aktivitet av antitrombin, som är den rikligast förekommande och viktigaste fysiologiska inhiberande faktorn för koagulationen, har mer uttalade abnormaliteter avseende leukocytos, hemostas, hypoalbuminemi och hyperbilirubinemi. Även ökad dödlighet sågs hos de IMHA-drabbade hundar som uppvisade låg effekt av antitrombin (19).

Förhöjt serumlaktat har vid initialprovtagning inget prognostiskt värde, men seriemätningar visar att de hundar som överlever generellt faller mot normala nivåer snabbare än de som dör (11).

American Society of Anesthesiologists har en så kallad ASA-klassning för att gradera systemsjukdom. Patienter graderas på en stigande skala från 1–5, där 1 är normal. IMHA-hundars prognos påverkades negativt om klassningen översteg 3 (grav systemisk sjukdom) (6).

DISKUSSION

Det är svårt att dra slutsatser gällande de resultat som de olika studierna presenterar då de är väldigt heterogena i sina upplägg. De flesta studier är retrospektiva och utförda vid större remissinstanser utan användande av kontrollgrupper eller i förväg standardiserade grupper. Patienter som bedöms som sjukare behandlas sannolikt mer aggressivt och/eller omfattande vilket leder till att utgången är svår att associera till effekt av behandling eller hundens från början grava sjukdom. Att studierna utförts på remissinstanser gör troligen att mindre allvarliga fall inte inkluderas då dessa blir kvar hos mindre vårdgivare. Avsaknad av standardisering gäller även vid vilken tidpunkt efter insjuknande eller behandling man bedömer överlevnad, samt timing av olika tester för diagnos, prognos och monitorering av sjukdomsutveckling (53).

Immundämpningen som önskas i behandlingen av IMHA åstadkoms i de flesta fall genom behandling med kortikosteroider, ibland i kombination med azatioprin (Figur 5). Azatioprin finns endast registrerat för humant bruk i Sverige, ciklosporin däremot finns registrerat för användning till hund med atopi men det finns ingen litteratur som stödjer användande till hund med IMHA. De lovande resultaten avseende kombinationsbehandling med mykofenolatmofetil är intressanta för framtida studier (47, 51). Nya rön om t ex den genetiska bakgrunden kan göra att man hittar mer specifikt verkande terapier. IMHA finns mer utbrett i vissa raser och detta gör att man misstänker att det finns en genetisk predisposition att utveckla IMHA (15).

Fynden angående monocyt- och makrofaginducerande cytokiners roll i IMHAs patogenes är intressanta och kan fungera som prognostiska indikatorer. De kan även vara en orsak till den ökade erytrocytfagocytering som sker vid IMHA, istället för att som många av de nu kända prognostiska indikatorerna vara en följd av den grava anemi och tromboemboliska sjukdom som drabbar dessa hundar (17).

De flesta laboratorier på mindre och medelstora vårdinstanser är begränsade till sin möjlighet att värdera koagulation in vivo. TEG kommer som ett viktigt komplement till APTT och PT som har låg både sensitivitet och specificitet för att påvisa patologi i samband med IMHA, och är oanvändbara då det gäller hyperkoagulabilitet (5). Individualiserad, behandlingskontrollerad heparinbehandling har indikationer att fungera bra. Tät uppföljning av heparinkoncentrationen vilket skulle möjliggöra individualiserad dosering är tyvärr inte tillgänglig i en klinisk situation då denna analys sker på referenslaboratorium (9). Studierna som undersökt effekten av antikoagulativ behandling saknar alla kontrollgrupper vilket gör det svårt att jämföra dem både inbördes och mot protokoll utan antikoagulantia.

Uppfattningarna skiljer sig åt vad gäller behandlingsstrategier och prognostiska faktorer avseende överlevnad, men slutsatsen efter genomgång av tillgänglig litteratur är att IMHA bevisligen bör behandlas med kortikosteroider, eventuellt i kombination med azatioprin. Det krävs fortfarande vidare undersökning avseende både immunmodulatorer och antikoagulantia, inklusive hur behandling ska monitoreras, för att kunna ge väl underbyggda behandlingsrekommendationer (16, 47). Splenektomi är ett behandlingsalternativ till medicinskt refraktära fall men hade varit intressant att studera som behandlingsalternativ i ett tidigare skede av sjukdomen (12). Det kan utifrån det nu publicerade litteraturunderlaget inte konkluderas när det gäller vilka faktorer som med statistisk ➤

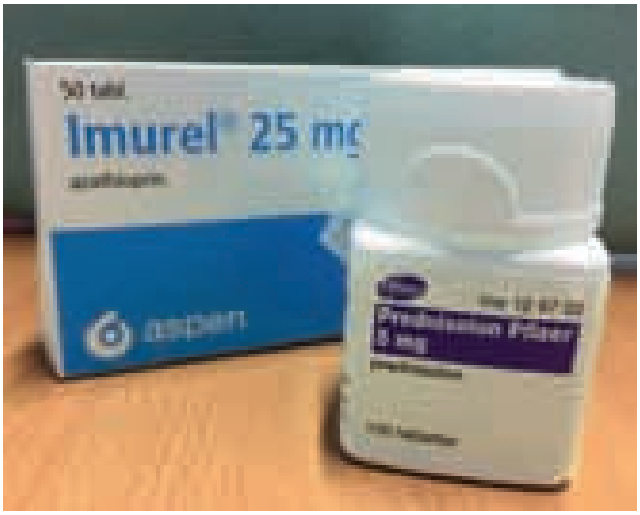

Foto: Mari Molin

Figur 5. *De läkemedel som i högst utsträckning används vid behandling är prednisolon och azatioprin.*

➤ säkerhet ger oss information angående prognos vid IMHA. Detta är viktigt att hålla i minnet vid diskussion, vi kan bara uttala oss om trender och indicier. Swann och Skelly kom som tidigare nämnts med en studie 2015, som just pekar på brister i både studiedesign och stringenta resultat. Då faktorer studeras i grupper ökar det prognostiska underlaget markant (6, 13, 34).

SUMMARY

Immune-mediated haemolytic anaemia in the dog

The diagnostics of IMHA in dogs are not standardized and the tests are dependent on cytological diagnostic skills. Some tests are only available at referral laboratories or not commercially available at all. The studies that have investigated treatments and prognostic factors lack standardization which further complicates these aspects.

In dogs, the clinical signs most frequently presented are pale mucosal membranes and lethargy due to acute onset of anemia.

The diagnosis is based on clinical findings, hematological and biochemical results in combination with the analysis of blood smear and the finding of spherocytosis. The treatment consists of immunosuppressive therapy with corticosteroids sometimes with addition of azathioprine and if indicated anticoagulatives and blood products. Supportive care should be given and gastroprotective treatment is often needed. The literature does not support the need for antibiotics.

The prognosis is guarded for dogs with IMHA and factors which indicate poor prognosis are left shift, trombocytopenia, serially drawn high blood lactate values and elevated urea, creatinine, billirubin, PT and hypoalbuminemia. In cases that survive the hemolytic crisis and discharge from the hospital the prognosis is usually fair.

Referenser

1. Burgess K, Moore A, Rand W & Cotter SM. Treatment of immune-mediated hemolytic anemia in dogs with cyclophosphamide. J Vet Intern Med, 2000, 14, 456–462.
2. Carr AP, Panciera DL & Kidd L. Prognostic factors for mortality and thromboembolism in canine immune-mediated hemolytic anemia: a retrospective study of 72 dogs. J Vet Intern Med. 2006, 16, 504–509.
5. Fenty RK, deLaforcade AM, Shaw SP & O'Toole TE. Identification of hypercoagulability in dogs with primary immune-mediated hemolytic anemia by means of tromboelastography. J Am Vet Med Ass, 2011, 238, 4, 463–467.
6. Goggs R, Dennis SG, Di Bella A et al. Predicting outcome in dogs with primary immune-mediated hemolytic anemia: results of a multicenter case registry. J Vet Intern Med, 2015, 29, 1603–1610.
7. Goggs R, Wiinberg B, Kjelgard-Hansen M & Chan DL. Serial assessment of the coagulation status of dogs with immune-mediated haemolytic anemia using tromboelastography. Vet J, 2012, 191, 347–353.
8. Griebsch C, Arndt G, Raila J, Schweigert FJ & Kohn B. C-reactive protein con cen-tration in dogs with primary immune-mediated hemolytic anemia. Vet Clin Pathol, 2009, 421–425.
9. Helmond SE, Polzin DJ, Armstrong PJ et al. Treatment of immune-mediated hemolytic anemia with individually adjusted heparin dosing in dogs. J Vet Intern Med, 2010, 24, 597–605.
11. Holahan ML, Brown AJ & Drobatz KJ. The association of blood lactate concentration with outcome in dogs with idiopathic immune-mediated hemolytic anemia: 173 cases (2003–2006). J Vet Emerg Crit Care, 2010, 20, 4, 413–420.
12. Horgan JE, Roberts BK & Schermerhorn T. Splenectomy as an adjunctive treatment for dogs with immune-mediated hemolytic anemia: ten cases (2003–2006). J Vet Emerg Crit Care, 2009, 19, 3, 254–261.
13. Ishihara M, Fujino Y, Setguchi A et al. Evaluation of prognostic factors and establishment of prognostic scoring system for canine primary immune-mediated hemolytic anemia. J Vet Med Sci, 2010, 72, 465–470.
17. Kjelgaard-Hansen M, Goggs R, Wiinberg B & Chan DL. Use of serum concentrations of interleukin-18 and monocyte chemoattractant protein 1 as prognostic indicators in primary immune-mediated hemolytic anemia in dogs. J Vet Intern Med, 2011, 25, 76–82.
18. Klag AR, Giger U & Shofer FS. Idiopathic immune-mediated hemolytic in dogs: 42 cases (1986–1990). J Am Vet Med Assoc, 1993, 202, 783–788.
23. McManus PM & Craig LE. Correlation between leukocytosis and necropsy findings in dogs with immune-mediated hemolytic anemia: 34 cases (1994–1999). J Am Vet Med Ass, 2001, 218, 1308–1313.
24. Miller SA, Hohenhaus AE & Hale AS. Case-control study of blood type, breed, sex and bacteremia in dogs with immune-mediated hemolytic anemia. J Am Vet Med Ass, 2004, 224, 232–235.
25. Morley P, Mathes M, Guth A & Dow S. Anti-erytrocyte antibodies and disease associations in anemic and nonanemic dogs. J Vet Intern Med, 2008, 22, 886–892.
29. Paes G, Paepe D, Meyer E et al. The use of rapid osmotic fragility test as an additional test to diagnose canine immune-mediated haemolytic anaemia. Acta Vet Scand, 2013, 55, 74.
32. Piek CJ. Canine idiopathic immune-mediated haemolytic anemia: a review with recommendations for future research. Vet Q, 2011, 31, 129–141.
34. Piek CJ, Junius G, Dekker A et al. Idiopathic immune-mediated hemolytic anemia: treatment outcome and prognostic factors in 149 dogs. J Vet Intern Med, 2008, 22, 366–378.
36. Piek CJ, van Spil WE, Junius G & Dekker A. Lack of evidence of a beneficial effect of azathioprine in dogs treated with prednisolone for idiopathic immune-mediated hemolytic anemia: a retrospective cohort study. BMC Veterinary Research, 2011, 7:15.
39. Shaw N & Herrel K. IMHA: Diagnosing and treating a complex disease. Vet Med, 2008, 103, 660–671.
43. Swann JW & Skelly BJ. Evaluation of immunosuppressive regimens for immune-mediated haemolytic anemia: a retrospective study of 42 dogs. J Small Anim Pract, 2011, 52, 353–358.
44. Swann JW & Skelly BJ. Systematic review of prognostic factors for mortality in dogs with immune-mediated hemolytic anemia. J Vet Intern Med, 2015, 29, 7–13.
47. Wang A, Smith JR & Creevy KE. Treatment of canine immune-mediated haemolytic anaemia with mycophenolate mofetil and glucocorticioids: 30 cases (2007–2011). J Small Anim Pract, 2013, 54, 399–404.
48. Weinkle TK, Center SA, Randolph JF et al. Evaluation of prognostic factors, survival rates, and treatment protocols for immune-mediated hemolytic anemia in dogs: 151 cases (1993–2002). J Am Vet Med Assoc, 2005, 226, 1869–1880.
49. Weiss DJ. Bone marrow pathology in dogs and cats with non-regenerative immune-mediated haemolytic anemia and pure red cell aplasia. J Comp Path, 2008, 138, 46–53.
53. Whitley NT, Day MJ. Immunomodulatory drugs and their application to the management of canine immune-mediated disease. J Small Anim Pract, 2011, 51, 70–85.

En fullständig referenslista (53 referenser) kan fås från författaren.

***MARI MOLIN,** leg veterinär, specialistkompetens i sjukdomar hos hund och katt, Djursjukhuset Gammelstad, Företagsvägen 5, 954 33 Gammelstad.

HELEN BJÖRK AVERPIL, leg veterinär och
KERSTIN ORTMAN, leg veterinär, VMD*

Obduktionsfynd hos tacka med löpmagsinpackning

En korsningstacka från Västergötland som magrat av under en längre tid blev till slut så svag att hon måste avlivas. Vid obduktion påvisades en kraftig inpackning av foder i löpmagen. Löpmagsinpackning är signifikativt för sjukdomssyndromet abomasal emptying defect, AED, hos får. Detta är det andra påvisade fallet av AED i landet, diagnostiserat med obduktion som enda undersökningsmetod.

från fältet

FALLBESKRIVNING

Gård & Djurhälsan kontaktades för telefonrådgivning i juni 2016 av en djurägare angående en sju år gammal korsningstacka som magrat av under en längre tid. Tackan hade enligt uppgift inte varit i så bra skick redan vid lamningen i mitten av april då hon hade hullpoäng 2,5. Hon födde två lamm, varav det ena var svagfött och hade matats med mjölkersättning. Tackan hade haft dålig aptit och inte velat äta sitt kraftfoder men hon hade ätit hö och betat litet. Lös avföring hade iakttagits under hela tiden.

Då tackan nu var påtagligt slö och hade svårt att resa sig var alla inblandade överens om att snar avlivning var den enda rätta åtgärden. Direkt efter avlivningen, som gjordes utan föregående undersökning av veterinär, körde djurägaren kadavret till dåvarande Eurofins i Skara där obduktionen kunde genomföras samma dag. Frågeställningen på obduktionsremissen var våm/tarmstörning, t ex abomasal emptying defect (AED) eller annan kronisk sjukdom.

OBDUKTIONSFYND

Vid obduktionen konstaterades att tackan var utmärglad (fettet kring hjärtats kranskärl var gelatinöst omvandlat = serös atrofi). Löpmagen var kraftigt förstorad (Figur 1) med ett relativt torrt hoppackat inne- ➤

Foto: Kerstin Ortman

Figur 1. *I det aktuella fallet var löpmagen kraftigt förstorad på grund av inpackning av foder, vilket är signifikativt för abomasal emptying defect, AED.*

Foto: Kerstin Ortman

Figur 2. *Samma obduktionsfall: inpackning i löpmagen av foder med relativt torr och fast konsistens.*

➤ håll (Figur 2). Tarmarna var sladdriga och träcken var torr. Inga för blotta ögat synliga övriga sjukliga förändringar kunde påvisas.

DISKUSSION

Med abomasal emptying defect, AED, menas i engelsk litteratur (2) ett sjukdomssyndrom med löpmagsinpackning hos får. Etiologin till sjukdomen uppges vara okänd och någon ärftlighet har inte bevisats. Oftast uppträder den som sporadiska fall i en besättning men det finns rapporter om att flera djur kan insjukna under en kortare tid. Sjukdomen finns beskriven i en fallrapport i Svensk Veterinärtidning 2013 (1). I det fallet var fåret, en två och ett halvt år gammal bagge, av rasen suffolk, vilket stämmer med litteraturen där den framhålls som den ras som oftast drabbas av AED. I fallrapporten beskrivs hur diagnosen kan fastställas relativt lätt med en klinisk undersökning. Det var sannolikt första gången som sjukdomen diagnostiserades i Sverige.

När den nu aktuella tackan remitterades till obduktion fanns frågeställningen AED som ett alternativ. Tackan var visserligen ett korsningsdjur, men fadern var renrasig suffolk. Långvarig avmagring och minskad aptit hos en enstaka individ utan kända besättningsproblem samt den tidigare beskrivningen av syndromet i veterinärtidningen ledde tankarna till AED.

Vid många sjukdomsfall hos får rådfrågas veterinär endast per telefon då det enligt djurägaren inte är aktuellt med en veterinärundersökning av det enskilda djuret av kostnadsskäl. Det är inte ovanligt att får och lamm med allvarliga sjukdomssymtom och dålig prognos avlivas på gården och undersöks först post mortem med obduktion.

Fallet visar att det är möjligt att diagnostisera AED enbart med obduktion.

SUMMARY

Necropsy findings in a ewe with abomasal emptying defect

The second Swedish case of abomasal emptying defect has been diagnosed, in this case by post mortem examination.

A seven year old ewe with a long history of anorexia and wasting syndrome was necropsied. The abomasum was enormously enlarged in accordance with the description of the defect. The ewe was not a pure Suffolk but a crossbred with Suffolk as father.

Referenser

1. Eriksson H & Forslund K. Löpmagsinpackning hos en suffolkbagge i Sverige. Svensk VetTidn, 2013, 65, 8–9, 11–13.
2. Sargison N. Sheep flock health, a planned approach. Wiley-Blackwell, 2009, 295.

***HELEN BJÖRK AVERPIL,** leg veterinär, Gård & Djurhälsan, Lindholmen Gård, Sandövägen 470, 434 94 Vallda.
KERSTIN ORTMAN, leg veterinär, VMD, Animalycen AB, Box 27, 532 21 Skara.

Sällskapet för veterinärmedicinsk forskning

utlyser nomineringsperiod för pris till

bästa vetenskapliga publikation 2014–2016

Sällskapet för veterinärmedicinsk forskning delar vart tredje år ut ett pris för bästa vetenskapliga publikation under den gångna treårsperioden. Det är nu dags för Sällskapets medlemmar att nominera kandidater för perioden 2014-2016. Priset kommer att delas ut i samband med Sällskapets årsmöte 2017.

Syftet med priset är, enligt den ursprungliga skrivningen från 1953, att ”belöna värdefulla av svensk medborgare författade skrifter inom veterinärmedicinen”. Priset, som består av en medalj och 10 000 SEK har av tradition främst belönat doktorer efter framlagd doktorsavhandling men även författare till andra typer av publikationer kan komma i fråga.

Beslut om vem som får Sällskapets pris 2017 fattas av Sällskapets styrelse som fram till den 1 april 2017 tacksamt tar emot nomineringar från Sällskapets medlemmar. Nominerade publikationer skickas elektroniskt till Sällskapets sekreterare; Sofia Boqvist, sofia.boqvist@slu.se, med ett följebrev innehållande en kortfattad motivation (max en A4 sida). Avhandlingar ska skickas kompletta med ramberättelse och alla ingående artiklar/manuskript som pdf-filer.

Se också Sällskapets hemsida: www.vetmedforsk.se

Skriv gärna insändare och debattinlägg till Svensk Veterinärtidning, men skriv inte för långt – max 6 000 tecken inkl blankslag.

Spridningen av schmallenbergvirus i Europa har fått ny fart och rapporter om dödfödda, missbildade lamm har kommit till SVA från veterinärer i fält. Vidare visar en aktuell salmonella-screening på 80 svenska växtodlingsgårdar en mycket liten förekomst av salmonella i svenskodlad spannmål. Epizteln är skriven av experter vid SVA och sammanställd av Mikael Propst, SVA.

SCHMALLENBERGVIRUS TILLBAKA I EUROPA

Efter några års tystnad verkar det som om smittspridningen av schmallenbergvirus i Europa fått ny fart. Från Tyskland, Belgien, Holland, Storbritannien och Irland har man på senare tid rapporterat om fall av aborter, missbildningar eller positiva övervakningsprover från får och nöt. Det tyder på att viruset under sommaren och hösten åter cirkulerat och spridits med infekterade svidknott. Ett fåtal rapporter om dödfödda, missbildade lamm har också kommit till SVA från veterinärer i fält (Figur 1 och 2) och det kan inte uteslutas att smittan åter börjat spridas också i Sverige.

Schmallenbergviruset drabbar idisslare och dök första gången upp 2011 i norra Tyskland, Nederländerna och Belgien. Ett år senare var det spritt över stora delar av Europa, inklusive Sverige. De kor som drabbades hade inga eller lindriga symtom såsom snabbt övergående feber, nedsatt foderlust, diarré och sänkt mjölkproduktion.

Flera månader efter de först observerade sjukdomsutbrotten rapporterades ett onormalt högt antal missbildningar hos lamm, kalvar och killingar. Missbildningarna sattes i samband med de tidigare sjukdomsfallen och tester visade att de missbildade fostren var positiva för schmallenbergvirus.

Sprids med svidknott

Till Sverige kom smittan med största sannolikhet med infekterade svidknott, som fungerar som vektorer och som färdas med vindströmmar. De första svidknotten som var infekterade

FOTO: ENHETEN FÖR PATOLOGI OCH VILTSJUKDOMAR/SVA

FIGUR 1. *Lamm med torticollis (vriden hals) och artrogrypos (felställda leder).*

FOTO: ENHETEN FÖR PATOLOGI OCH VILTSJUKDOMAR/SVA

FIGUR 2. *Lamm med flera missbildningar, bland annat felställda leder och vriden hals.*

med schmallenbergvirus nådde sannolikt Sverige redan på hösten 2011. Den massiva spridningen av viruset skedde dock först under sommar och höst 2012, och då troligen som följd av en nyintroduktion.

Infektion med schmallenbergvirus hos vuxna djur ger endast lindrig sjukdom eller har ett subkliniskt förlopp. Bara ett fåtal rapporter finns om symtom hos vuxna får. Däremot kan viruset orsaka allvarliga fosterskador om moderdjuren blir infekterade i tidig dräktighet – t o m månad tre för får och månad fem för nöt. De nyfödda djuren är ofta fullgångna men dödfödda, eller dör strax efter födseln och har varierande grader av missbildningar (exempelvis artrogrypos, torticollis och hydrocefalus).

Livslång immunitet

Såvitt man vet ger infektion upphov till livslång immunitet vilket leder till att sjukdomsutbrott kan förväntas komma i vågor, med några års intervall. Efter ett större utbrott har en stor del av nöt- och fårpopulationen utvecklat en skyddande immunitet vilket innebär att möjligheten för viruset att spridas och orsaka sjukdom begränsas. Allt eftersom nya djur, som inte exponerats för viruset, föds och växer upp minskar dock detta skydd i populationen. Den skyddande immuniteten hos svenska får och nötkreatur är således i dagsläget sannolikt mycket begränsad, vilket ökar risken för att nya fall ska uppstå om viruset åter introduceras.

Foto: Bengt Ekberg

Figur 3. *Under sommaren 2016 genomförde SVA en salmonellascreening vid 80 svenska växtodlingsgårdar. På tre av de provtagna gårdarna påvisades salmonella.*

Vid abort är det alltid viktigt att obducera foster och fosterhinnor eftersom abort kan ha många orsaker. Infektion med schmallenbergvirus misstänks främst vid missbildningar hos fostret i kombination med att moderdjuret exponerats för svidknott under tidig dräktighet. Kontakta någon av idisslarveterinärerna på SVA om du har frågor om, eller misstänker infektion av schmallenbergvirus.

Konsekvenser för handel

Schmallenbergvirus är inom EU inte betraktat som en smitta för vilken det behöver finnas handelsrestriktioner eller särskilda bekämpningsåtgärder. Trots det fortsätter viruset att orsaka merkostnader i handeln med länder utanför EU, där det finns en oro för att viruset ska spridas genom handel med djur och genetiskt material. Läs mer om schmallenbergvirus hos idisslare på SVAs hemsida www.sva.se.

SALMONELLA FORTFARANDE LITET PROBLEM I SVENSK VÄXTODLING

Sveriges livsmedelsproduktion är idag nästintill fri från salmonella tack vare den framgångsrika salmonellakontrollen som bedrivs i landet. Eftersom foder utgör en möjlig inkörsport för smitta till besättningar är foder en viktig del i den övergripande salmonellakontrollen.

Under sommaren 2016 genomförde SVA en salmonellascreening på 80 svenska växtodlingsgårdar som odlar, torkar och lagrar spannmål (Figur 3). På tre av de provtagna gårdarna påvisades salmonella i tork och förvaringsfickor. Upprinnelsen till projektet var två fall året före där smitta påvisades i en produktionslinje i en foderfabrik. Denna smitta spårades tillbaka till inhemskt odlat korn.

Spannmål och andra grödor kan förorenas av salmonellabakterier både i fält och efter skörd. Om smittan finns i miljön i anslutning till växtodlingsgården och dess odlingsmarker kan det vara svårt att helt förhindra att få in enstaka salmonellabakterier i produktionslinjen på gården. Förebyggande arbete och bra rutiner bör tillämpas för att minimera dessa risker. Detta inkluderar exempelvis att undvika att tröska liggsäd, i möjligaste mån förhindra tillträde för fåglar, gnagare och andra djur, hålla förvaringsfickor täckta och täcka intagsgropen när den inte används.

För att orsaka infektion i en frisk individ krävs det vanligen relativt många salmonellabakterier varför enstaka bakterier som kommit in med råvaran, eller hamnar i produktionslinjen av andra orsaker, vanligen inte utgör ett problem – förutsatt att de inte får fäste och kan

tillväxa. För tillväxt av salmonella krävs en för bakterien behaglig temperatur samt tillgång till fukt och näring. Genom att på ett effektivt sätt leda bort fukt från tork och minimera kondensutfällningar i anläggningen kan tillväxt förhindras.

Trots att salmonella i foder främst förknippas med importerade proteinfoderråvaror visar studien på att även svenskodlad spannmål kan vara en potentiell inkörsport för salmonella till både foder- och djurproduktion. SVA bedömer dock inte att underlaget i den nu genomförda studien är tillräckligt stort för att omvärdera synen på den svenska spannmålens salmonellastatus. Istället rekommenderas branschen att fokusera på förebyggande åtgärder för att undvika introduktion av salmonella och att minimera möjligheten för tillväxt i produktionslinjen på gården. ■

■■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

TACK

SVENSK VETERINÄRTIDNINGS FAKTAGRANSKARE

De vetenskapliga granskare som hjälper veterinärtidningen utgör kvalitetsstämpeln och grunden för trovärdigheten i tidningens granskade artiklar. Dessa referenter har flera delikata uppgifter att ansvara för. De ska garantera en miniminivå på artiklarnas vetenskapliga standard, de ska fungera som rådgivare åt redaktionen och de ska hjälpa författarna att förbättra sina verk.

Redan 1993 införde tidningen ett granskningsförfarande för sina vetenskapliga artiklar. Sedan dess har hundratals manus passerat granskarnas kritiska ögon. Så gott som alla texter har i slutänden blivit bättre än när de lämnades in, även om det ibland inneburit mycket jobb för de inblandade. Gentemot författarna är granskarna anonyma, men deras arbete i det tysta innebär att skribenterna får konstruktiva förslag till förbättringar, vilket kommer läsarna till godo.

Granskarna hjälper veterinärtidningen att garantera en kompetent och rättvis bedömning av skribenternas texter, bidrar till att gallra bort undermåliga artiklar och hjälper författarna att förbättra andra. Referenterna lägger ofta ner många timmars arbete på varje artikel och de är hårt belastade, också därför att samma specialisters kunskaper efterfrågas av andra. Referenterna utför dessutom granskningen på ideell basis, med huvudmotiveringen att främja kunskapsutvecklingen inom svensk veterinärmedicin.

Redaktionen vill framföra ett kollektivt tack till alla de experter som lämnat så värdefulla synpunkter på de vetenskapliga artiklarna under 2016.

JOHAN BECK-FRIIS
chefredaktör

Vilken är din diagnos? – Hästsjukdomar

En femårig travhästvalack i full träning upplevdes plötsligt av tränaren som nedsatt i sin prestationsförmåga. Hästen undersöktes av veterinär i sitt hemmastall. Fallet är sammanställt och tolkat av Johan Belfrage, Universitetsdjursjukhuset i Ultuna.

Svensk varmblodig travare, fem år

Anamnes: Patienten är en femårig travhästvalack i full träning som gjort några starter under hösten med bra resultat. Vid ett snabbjobb hemma strax innan jul upplevde tränaren att hästen var nedsatt. Tränaren kunde inte se någon tydlig hälta i trav. Träningen avbröts och hästen undersöktes i stallet utan att tränaren kunde hitta något avvikande. Hästen hade haft normal aptit och träckmängd samt druckit som vanligt. Alla hästar i stallet temperaturundersöks regelbundet på morgonen och ingen häst hade haft feber den senaste tiden. Eftersom det var nära inpå jul bestämde sig tränaren för att låta hästen vila under tre veckor med endast hagvistelse och 30 minuter i skrittmaskin om dagen. Hästen upplevdes under denna tid som helt normal och ”rejsade” i hagen nästan varje dag. Efter tre veckor bestämde sig tränaren för att göra ett träningsjobb med hästen. Till en början gick det bra men när hästen började komma upp i tempo märkte tränaren att hästen mattades av och inte kunde upprätthålla hög hastighet. Tränaren avbröt passet och kontaktade en veterinär som kunde undersöka hästen dagen efter.

Klinisk bild: Vid den allmänkliniska undersökningen i stallet hade hästen ett gott allmäntillstånd och var mycket pigg, på gränsen till bråkig. Hästen hade fina slemhinnor, normal CRT och normal hjärtfrekvens (34 slag/minut). Hjärtfrekvensen var oregelbundet oregelbunden och man kunde höra tre hjärttoner (1-2-3). Inga blåsljud kunde auskulteras. Hästen hade normal andningsfrekvens och inga auskulterbara biljud.

Veterinären hade portabelt EKG och genomförde en undersökning på plats (Figur 1).

Fråga: Vilken diagnos misstänker du?

SVAR SE SIDAN 44

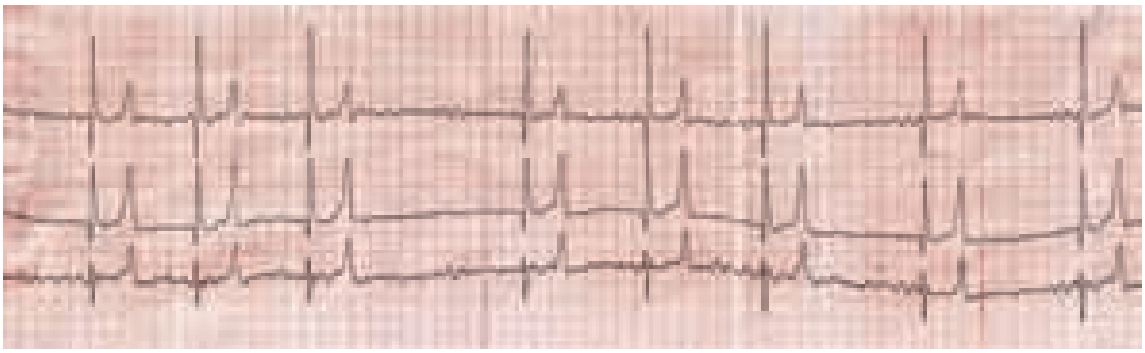

Figur 1. *EKG-remsa från den aktuella hästen vid undersökning i hemmastallet.*

KÅSÖRER SÖKES

Veterinärtidningens kåserier är uppskattade inslag för många läsare. Redaktionen behöver dock ständigt nya texter från såväl äldre som yngre veterinärer. Alla har upplevt något utöver det vanliga, som kan sprida glädje bland kollegerna. Tänk på att önskat antal tecken inklusive blanksteg är 2 500–3 000. Sätt det på pränt och hör av er!

SVT-redaktionen

Tiden flyger...

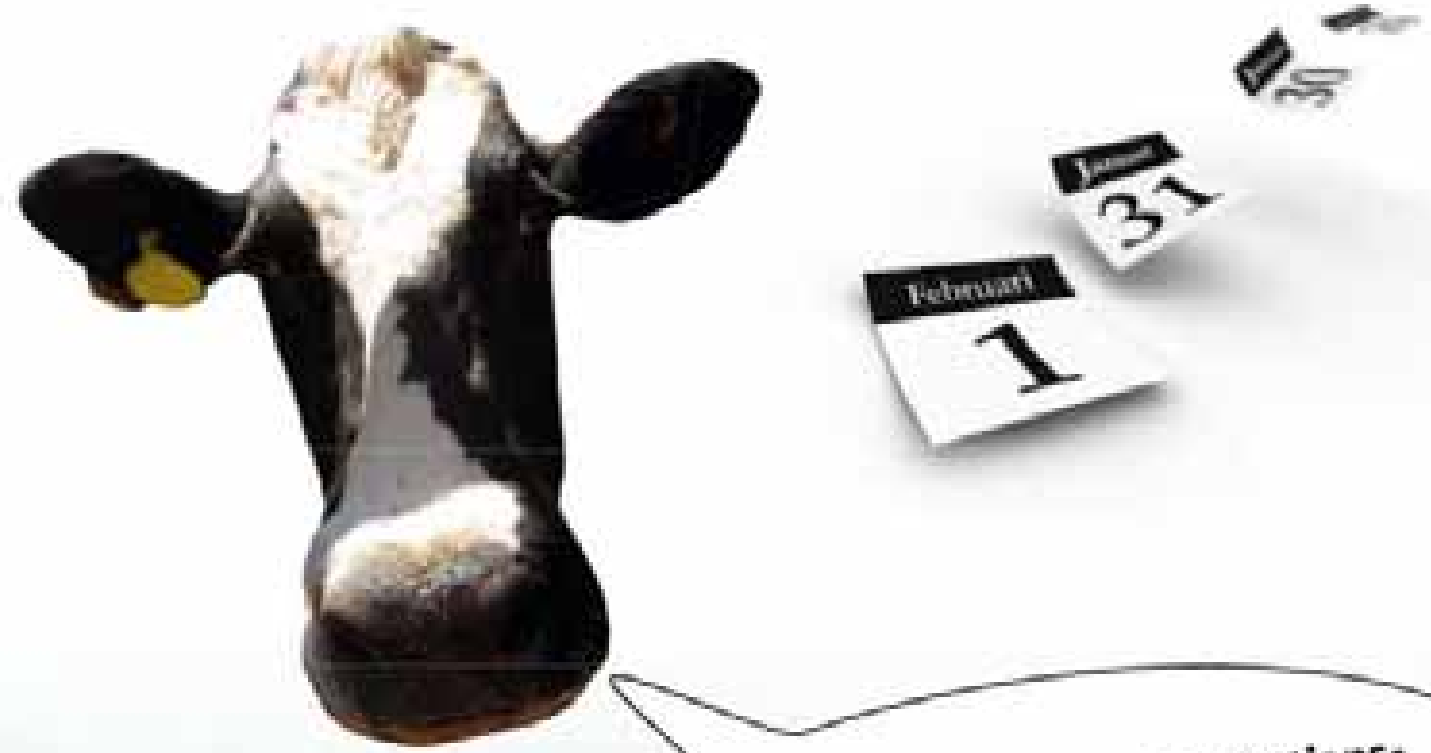

Boka redan nu in årets inspirations- och fortbildningskurser för nötintresserade veterinärer!

26 - 28 april 2017 Seniorkurs:

Kostall - kokomfort, kostnader & kompromisser!

21 - 25 augusti 2017 Juniorkurs

Boehringer Ingelheim

Vetmedica
Box 467 · 201 24 Malmö
Tel. 040-23 34 00 · www.bivet.nu

Många djurägare har dålig koll på vad som händer med deras hundar och katter både INUTI & UTANPÅ

Din kunskap kan stoppa festen för objudna gäster!
Hjälp djurägarna att välja rätt antiparasitär behandling.

VÄGEN TILL DIN KLINIK KAN GÅ VIA

parasiteparty.com

MERIAL

Nordisk ortopedkongress i Stockholm

Veterinärortopeder från hela Norden och angränsande länder samlades i Stockholm i slutet av januari för 2017 års NoVOS-forum. Flera svenska talare bidrog med uppskattade föredrag om aktuella ortopediska problemställningar.

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS

FOTO: JOHAN BECK-FRIIS

Ca 120 veterinärortopeder från Norden och flera andra länder samlades i Stockholm för fortbildning och nätverkande.

Nordic Veterinary Orthopaedic Society (NoVOS) är en intresseorganisation inom veterinärmedicinen, bestående av ett nätverk av skandinaviska veterinärer med specialitet inom ortopedisk kirurgi. Sällskapet är inriktat på vetenskapligt arbete i form av möten, projekt och utbildning inom ortopedisk kirurgi och relaterade ämnen i de nordiska länderna (Sverige, Danmark, Finland, Norge och Island). Föreningen ägnar sig också åt utbyte av klinisk och vetenskaplig erfarenhet mellan NoVOS medlemmar och ortopeder i andra länder, tar aktiv del i diskussionen om veterinärmedicinens utveckling och erbjuder sin expertis i vetenskaplig planering, utbildning och konsultation.

Den 27–28 januari anordnade den svenska delen av NoVOS ett internationellt tvådagarsmöte i Stockholm. 120 veterinärortopeder från hela Norden och flera andra länder samlades för fortbildning och nätverkande.

PROGRAM MED DJUP OCH BREDD

Deltagarna hälsades välkomna till Stockholm av NoVOS ordförande Henriette Strøm, till vardags verksam vid Evidensia Specialistdjursjukhus Helsingborg. Hon kunde presentera ett program med både djup och bredd. Den inledande dagen ➤

➤ fokuserade på två specifika problem, senskador/sensjukdomar respektive osteoartrit. Michael Kjaer från Köpenhamns universitet gick igenom definitioner och behandlingsalternativ för olika typer av tendinopatier medan Bernadette van Ryssen från universitetet i Gent, Belgien, beskrev senskador i hundens armbåge.

Under osteoartrittemat gav Ewa Roos, professor vid Institutet för idrott och biomekanik, Syddansk Universitet, Odense, en komparativ uppdatering av den senaste kunskapen i ämnet. Hon gick bland annat igenom hur man förebygger behovet av proteser hos osteoartritpatienter. Fysisk inaktivitet och övervikt är välkända riskfaktorer för ökad sjuklighet hos såväl människor som djur, framhöll hon. Men eftersom ledskador inte sällan uppstår i samband med fysisk aktivitet bör man överväga vilka aktiviteter som är lämpliga. Träningen bör individualiseras med hänsyn till varje patients förutsättningar och bedrivs initialt bäst med hjälp av sjukgymnast, underströk Ewa Roos.

Foto: Mt Pleasant Animal Hospital

Träningen bör individualiseras med hänsyn till varje patients förutsättningar och bedrivs initialt bäst med hjälp av sjukgymnast.

TOTAL HIP REPLACEMENT

Från Sverige pratade Ole Frykman, veterinärmedicinsk konsult inom kirurgi/ortopedi och Fredrik Danielsson, Lunds Djursjukhus, om höftprotesoperationer hos hundar. Båda talarna hade positiva erfarenheter av ingreppet, förutsatt rätt indikationer och en erfaren kirurg.

Ole Frykman belyste THR (total hip replacement) hos medelstora och stora hundar, och räknade upp lämpliga indikationer för operationen. Dit hörde höftledsdysplasi, osteoartrit, komplicerade frakturer, Legg-Calvé-Perthes, höftleds-

Kungörelse om stipendium

Michael Forsgren avled den 10 januari 1987, då han befann sig i slutfasen av sina veterinärmedicinska studier.

Michael Forsgrens familj har beslutat att tillgångar, som Michael Forsgren ägde, ska överföras till en stiftelse med ändamål att främja utbildning av ungdomar inom det veterinärmedicinska området, företrädesvis projekt som inte rör sporthästar.

Stiftelsens styrelse utgörs f n av Michael Forsgrens bror Joachim Forsgren, docent Kerstin Hansson och ordföranden i Veterinärmedicinska föreningen Ida Jansson.

Michael Forsgrens stiftelse utlyser följande stipendier:
Under 2017 kommer att utbetalas ett totalt belopp om ca 175 000 kr fördelat på ett eller flera stipendier, beroende på vad styrelsen bedömer lämpligt vid granskning av inkomna ansökningar.

Ansökan ska inges i tre exemplar, senast 2017-05-15, till docent Kerstin Hansson, Inst för klin vetenskaper, Box 7054, 750 07 Uppsala.

Följande upplysningar ska finnas i den maskinskrivna ansökan:

1. Sökandens namn, adress (gärna e-postadress), telefonnummer och personnummer.
2. Sökandens betyg och andra studiemeriter.
3. Uppgift om den forskning, som sökanden önskar finansiera med stipendium och vilket belopp som önskas för detta. Därvid bör anges i vilken utsträckning önskat belopp avser resor, uppehälle, forskningsmaterial etc. (Stipendiemedel för täckande av resekostnader och uppehälle för anhöriga kan inte påräknas.)
4. De särskilda upplysningar som sökanden önskar åberopa.
5. Uppgift om eventuella stipendier eller bidrag från annat håll.

Inom ett år efter utnyttjandet av det tilldelade stipendiet förväntar sig stiftelsens styrelse en redogörelse för det genomförda projektet.

Beslut om stipendieutdelning beräknas ske före sommaren 2017.

Mars 2017
Michael Forsgrens stiftelse

Foto: Johan Beck-Friis

Foto: Johan Beck-Friis

Både Ole Frykman och Fredrik Danielsson hade positiva erfarenheter av höftprotesoperationer, förutsatt rätt indikationer och en erfaren kirurg.

luxation och misslyckad höftledskirurgi. Även om komplikationer tillstött i ca 15 procent av hans fall fick till slut samtliga tillbaka ett normalt fullt rörligt liv.

Fredrik Danielsson diskuterade motsvarande ingrepp hos småhundar och katter. Trots att han inte upplevt ett fullt lika gott slutresultat hos dessa djur ansåg han ingreppet väl motiverat vid t ex komplicerade frakturer och misslyckad höftledskirurgi. En framgångsfaktor är att djurägarna är väl insatta i konvalescensprocessen och redo att lägga ner tid och pengar på den, underströk han.

FALLBESKRIVNINGAR

Dag två av konferensen ägnades åt en palett av kortare fallbeskrivningar där allt från bäckenfrakturer och korsbandsrupturer till benbiopsitagning och behandling av ledinfektioner avhandlades. Det senare ämnet belystes av Alexandra Vilén, Evidensia Specialistdjursjukhus Helsingborg, som sammanställt en studie i sin utbildning till steg-2-specialist i kirurgi.

Henriette Strøm kunde känna sig nöjd som arrangör och värd för mötet, då många ämnen hunnit diskuteras och såväl deltagare som föreläsare visade stort engagemang. Nästa internationella NoVOS-forum äger rum 2019 i ännu inte fastställt land. ■

noterat

Campylobacter i kycklingkött behöver minska

Antalet personer som smittas av campylobacter i Sverige har fördubblats de senaste fem åren, rapporterade Jordbruksverket i ett pressmeddelande den 10 februari. En kraftig ökning av andelen färskt kycklingkött som säljs till konsument och en ökad förekomst av bakterier i produktionen är orsaker. Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Livsmedelsverket och SVA samarbetar nu för att förebygga och minska risken för smitta. Provtagning visar att förekomsten av campylobacter i kycklingflockar och antalet campylobacter i kycklingkött var mycket högre hos svenska kycklingar förra året än tidigare år. Förekomsten av campylobacter hos kycklingar i de flesta andra länder är dock betydligt högre.

– I det övervakningsprogram som finns sedan flera år tillbaka ser vi att 2016 var ett år med betydligt mer campylobactersmitta än tidigare år. Vi vet sedan tidigare att vi alltid har en topp av campylobactersmitta under sommaren men vanligtvis går antalet ner under hösten. Så var det inte förra året. I genomsnitt var cirka 20 procent av flockarna fortfarande smittade i november och december, säger epidemiolog Elina Lahti, SVA.

Antalet personer som blir sjuka av campylobacter är extremt högt i Sverige jämfört med läget för några år sedan, och det fortsätter att öka. I fjol rapporterades totalt nästan 6 900 personer sjuka efter att ha smittats i landet. Det är en fördubbling av antalet inhemska fall de senaste fem åren.

– Vi ser väldigt allvarligt på situationen. Infektion med campylobacter kan ge mycket svår sjukdom, och insatser behövs för att minska risken att bli smittad av kycklingkött, säger Anders Tegnell, statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten. ■

Foto: Pexels

Förekomsten av campylobacter i kycklingflockar och antalet campylobacter i kycklingkött var mycket högre hos svenska kycklingar 2016 än tidigare år.

Surolan® – Årtionden av erfarenhet

Nu är den tillbaka!

Surolan vet

(miconazolnitrat, polymyxin B sulfat, prednisolonacetat)

För ytterligare information:

Telefon:

Elanco Animal Health A/S

Elanco

Veterinärer belönade vid KSLAs högtidssammankomst

I slutet av januari ägde Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens årliga högtidssammankomst rum. Två veterinärer fick ta emot priser under sammankomsten och ytterligare två veterinärer valdes in som nya ledamöter i akademien.

TEXT: JOHAN BECK-FRIIS

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) höll sin 205e högtidssammankomst lördagen den 28 januari 2017. Mötet hölls i Stockholms Stadshus och drygt 610 gäster deltog vid sammankomsten.

Preses Lisa Sennerby Forsse öppnade förhandlingarna och hälsade riksmarskalken professor Svante Lindqvist och övriga gäster välkomna. I sitt anförande ”KSLA stärker de gröna näringarna för en hållbar framtid” konstaterade preses att ett av 2015 års nyord var faktaresistens. Det står för ett förhållningssätt att man inte låter sig påverkas av fakta som talar emot ens egen uppfattning. Den egna uppfattningen grundas i stället på mer eller mindre känslomässiga ställningstaganden. För att öka tilltron till vetenskap krävs en grundsyn av att forskning och systematiska studier ger oss större möjligheter att fatta kloka beslut, underströk Lisa Sennerby Forsse. Ett av KSLAs viktigaste kännetecken är att verksamheten är baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet, påpekade hon.

De 17 svenska och sex utländska nyinvalda ledamöterna erhöll sina ledamotsbrev ur preses hand. Två av dessa var veterinärer: Erik Lindahl från Lundens Djurhälsa och Johan Beck-Friis från Sveriges Veterinärförbund.

FOTO: ERIK CRONBERG

Det krävs en grundsyn att forskning och systematiska studier ger oss större möjligheter att fatta kloka beslut, underströk Lisa Sennerby Forsse.

PRISTAGARE

Turen kom sedan till årets utsedda pris- och belöningsmottagare som fick ta emot sina utmärkelser ur riksmarskalken Svante Lindqvists hand.

Akademiens guldmedalj gick till professor em Göran Jönsson för att han som forskare, lärare och akademisk ledare under mer än 60 år spelat en framträdande roll för lantbrukets djurhållning och för veterinärmedicinens utveckling i vårt samhälle. Med Skara som bas har han vårdat och utvecklat veterinärmedicinens och SLUs roll i regionen. Samtidigt har han inom idisslarmedicinen varit en aktad expert både inom och utanför landets gränser, framhöll KSLA i sin motivering. Som platschef för SLU i Skara och som prodekan vid veterinärmedicinska fakulteten har Göran Jönsson bidragit till Veterinärinrättningens utveckling. När han blev engagerad pensionär har han först som stiftelseordförande och därefter som intendent svarat för Veterinärmuseets verksamhet under en intensiv utvecklingsfas, poängterade KSLA.

Akademien delar även ut belöningar för framstående doktorsarbete och ett av ➤

Foto: Erik Cronberg

KSLAs guldmedalj tilldelades Göran Jönsson för hans insatser som veterinärmedicinsk forskare, lärare och akademisk ledare. Riksmarskalk Svante Lindqvist delade ut priset.

➤ de två priserna tilldelades VMD Jenny Larsson. Hon har undersökt förekomst av och orsaker till en i Sverige tidigare okänd sjukdom hos späda grisar – NNPD, den ”nya spädgrisdiarrén”. Jenny Larsson har enligt KSLAs motivering genom ett disciplinöverskridande arbetssätt kunnat förkasta flera tidigare föreslagna hypoteser rörande sjukdomens orsaker. Hon har också använt helt ny metodik, viral metagenomik, och lyckats påvisa ett samband mellan bakterien *Enterococcus hirae* och sjukdomen. Jenny Larsson har med ett innovativt angreppssätt tagit fram nya rön av högt

SÄLLSKAPET ÄLDRE VETERINÄRER, SÄV

ÅRSMÖTE och VÅRMÖTE på VÄSTKUSTEN • 29–31 maj 2017

SÄVs årsmöte och vårmöte kommer i år att äga rum i Fiskebäckskil med omnejd. Ett spännande program väntar oss:

Livsmedelsinriktad del: Besök i Brygghuset med kåseri av genuin fiskare med påföljande whiskyprovning.

Biologisk och veterinär del: Besök på Nordens Ark med föredrag, rundvandring samt visning av lantgården och veterinärkliniken.

Vetenskaplig del: Besök och föredrag på Kristinebergs Marinbiologiska station.

Kulturell del: Besök på Laurinmuseet och tändkulemotorernas förlovade land.

Årsmötet går av stapeln den 30 maj kl 18.30 i ”Fyren”, Gullmarsstrand i Fiskebäckskil.

Kostnader för utflykter, luncher, 3-rätters årsmötesmiddag, föreläsningar och inträden kommer att hålla sig kring 1500:-.

Inkvartering vid Gullmarsstrand Konferenshotell tillkommer och bokas och betalas av deltagarna själva (tel 0523-66 77 88, Strandvägen 2-14, info@gullmarsstrand.se). Hotellet är förbokat och härbärget, som inkluderar frukost, betalas av deltagarna själva. Vi checkar in vid Gullmarsstrand Konferenshotell, Fiskebäckskil, 29 maj efter kl 15.00.

Transporter under vårmötet till och från Fiskebäckskil sker med buss samt med tändkulebåten ”Harry”. Transport till och från Fiskebäckskil ordnas och bokas av deltagarna själva.

Sista dagen för anmälan är tisdagen den 18 april 2017 och sker till SÄVs kassör Solveig Nilsson, tel 070-553 28 00 eller vmd.solveig@bredband.net.

Även icke SÄV-medlemmar är varmt välkomna att deltaga i vårmötet. Om du vill bli medlem i SÄV kontakta Solveig (se ovan). Årsavgiften är 200:- och 100:- tillkommer i inträdesavgift.

vetenskapligt värde. Arbetet har utförts inom ett område som har stor betydelse för såväl djurvälfärd som möjligheten att minska sjuklighet och antibiotikaanvändning inom grisproduktionen, påpekade akademien.

AKADEMIERNAS ROLLER

KSLAs sekreterare Carl-Anders Helander sammanfattade det gångna årets verksamhet inom akademien och sammankomsten avslutades med ett högtidstal av Sverker Sörlin, professor vid Kungl. Tekniska Högskolan, Stockholm.

I ett föredrag med rubriken ”Sex roller söker sin författare” anspelade Sörlin på en pjäs av den italienske författaren och Nobelpristagaren Luigi Pirandello. Det intressanta är de roller som akademier kan spela, menade högtidstalaren. Vi lever i en tid då vetenskapen ifrågasätts av starka krafter men vi lever också i en tid när det finns breda grupper, inte minst inom vetenskapssamhället, som tycks tro att vetenskapen räcker som grund för att fatta beslut, sade han. Dessa krafter har till synes helt motsatta perspektiv – den ena är vetenskapsförnekare, den andra är vetenskapsfanatiker – men de är samtidigt överens om att deras egen uppfattning är höjd över alla andras. Vårt samhälle behöver en bredare användning av kunskap och ett bredare samtal om kunskap, och det är här akademierna kan spela en viktig roll, framhöll Sverker Sörlin.

Jenny Larsson tar emot priset för framstående doktorsarbete ur riksmarskalkens hand.

Foto: Erik Cronberg

KSLA anordnar under det kommande året ett 40-tal seminarier och öppna föreläsningar om bland annat jordbruk, djurhållning, livsmedel, fiske och vattenbruk, miljö och naturresurser. En aktuell aktivitetskalender finns på www.ksla.se för alla intresserade. ■

noterat

Ny handbok för arbetsmiljö inom djursjukvården

Enligt Arbetsmiljöverkets skadestatistik är det riv- och bitsår från hund och katt samt skador orsakade av hästar som dominerar inom djursjukvården.

För att förbättra arbetsmiljön inom djursjukvården har Prevent, arbetsmiljöorganisationen i samverkan mellan Svenskt Näringsliv, LO och PTK, drivit ett projekt tillsammans med företrädare för branschen. Syftet är att öka kunskaperna om hur man kan skydda sig och jobba på ett säkert sätt, även när det gäller frågor som stress och hotfulla situationer med djurägare inblandade. Resultatet har bland annat blivit en handbok för arbetsmiljö. Den beskriver hur arbetsmiljöarbetet inom djursjukvården kan gå till och innehåller checklistor och andra mallar som är till hjälp i det dagliga arbetet. Boken finns att ladda ner utan kostnad från www.prevent.se

Prevent har givit ut en arbetsmiljöhandbok riktad till djursjukvården.

– Att se över vilka risker som finns inom djursjukvården så att vi kan förbättra arbetsmiljön är jätteviktigt. Det gynnar både oss som jobbar med djursjukvård och våra patienter och djurägare. Det har saknats en arbetsmiljöhandbok som är anpassad för vår bransch, säger Karin Collin på Sollentuna Djurklinik.

Inom projektet har det även tagits fram två filmer med handfasta tips om arbetsmiljö och säkerhet, en om att arbeta med häst och en om hund och katt. Filmerna kan t ex användas på gymnasie- och högskoleutbildningar. För de chefer och skyddsombud som vill gå den grundläggande arbetsmiljöutbildningen Bättre arbetsmiljö – BAM har ett antal fall speciellt anpassade efter branschen tagits fram.

Källa: Pressmeddelande från Prevent den 26 januari. ■

Betessäsonden är här

SYSTAMEX VET.
oxfendazol

- kom ihåg att avmaska!

Systamex vet. 2,75 g (oxfendazol 750 mg), intraruminalstäng, receptbelagt. 5 avdelade doser med perforerad frisättning. OPS 1A C02. **Förpackning:** 1000 ruttor. **Indikationer:** Profylaktisk behandling mot parasitär sjukdom förorsakad av mature och immature magtarmnematoder och lungmask hos förstaårsbetande nötkreatur. **Dos:** En depotbolus ges med speciell applicerare till varje förstaårsbetande nötkreatur, med 100-250 kg kroppvikt, 2-5 dagar före betesuppsläppning. **Kontraindikationer:** Skall inte ges till kalvar under 100 kg och som inte har utvecklat vissuttrymmen. Bolusen kan fastna i mattmagen och leda till dödsfall. **Särskilda försiktighetsåtgärder:** Försiktighet skall iakttas vid behandlingen så att mekaniska skador ej orsakas i kalvens vissa. **Karenstiden:** Slakt: 180 dygn. Ej till lakterande kor eller kvigor som förstföds kalvs inom 180 dygn, i mjölkproducerande besättningar. IPC 2013-02-03

Ytterligare information se www.fass.se zoetis

ORION PHARMA

animal health

Orion Pharma Animal Health || Djurskolevägen 7 || Box 520 || 191 05 Sollentuna || Tel 08-623 44 60 || Fax 08-623 44 80 || www.orionvet.se

Information om SVFs gruppförsäkringar 2017

Medlemmar i Sveriges Veterinärförbund har möjlighet att teckna fördelaktiga gruppförsäkringar av olika slag. Det handlar om livförsäkring, sjukkapital, sjukförsäkring, olycksfallsförsäkring och barnförsäkring. Man kan också medförsäkra make/maka/sambo. Förbundet samarbetar i dessa frågor med försäkringsförmedlaren Max Matthiessen AB. Försäkringsgivare är Länsförsäkringar. Här beskrivs kortfattat försäkringarna för 2017.

TEXT: PER CARLSSON, *kanslichef, SVF*

LIVFÖRSÄKRING

I livförsäkringen ingår dödsfallskapital som utbetalas till efterlevande om man avlider, och barnskydd som utbetalas om den försäkrades arvsberättigade barn avlider före 18 års ålder. Utbetalningen är avsedd som begravningshjälp och utgår med ett prisbasbelopp (2017 års prisbasbelopp (pbb) = 44 800 kr).

Dödsfallskapitalet betalas ut till förmånstagare enligt grupplivförsäkringens standardförordnande. Det innebär att man måste skriva ett nytt förordnande om man önskar annat än det generella förmånstagarförordnandet. Mer information finns på blanketten förmånstagareförordnande.

SJUKKAPITAL

Ett engångsbelopp betalas ut för funktionsnedsättning vid vissa diagnoser och/eller vid nedsatt arbetsförmåga under minst tre år. Försäkringsbeloppet minskar från 56 års ålder. Försäkringen gäller tills man fyllt 67 år.

SJUKFÖRSÄKRING

Sjukförsäkringen täcker inkomstförlust efter tre månaders sjukskrivning till minst 25 procent. Ett månadsbelopp utbetalas i maximalt tre år och månadsbeloppet är baserat på den försäkrades månadslön. Försäkringen gäller tills man fyllt 65 år.

OLYCKSFALLSFÖRSÄKRING

Olycksfallsförsäkringen gäller dygnet runt och har ingen självrisk. Den ger ersättning för kostnader i samband med olycksfall och ger ersättning vid invaliditet.

FOTO: WAVEBREAKMEDIA

Sjukförsäkringen täcker inkomstförlust efter tre månaders sjukskrivning till minst 25 procent.

Försäkringen omfattar läke-, rese-, tandskade-, rehabiliterings- och vissa merkostnader (t ex skadade kläder och glasögon), om kostnaderna inte ersätts från annat håll. Skulle man bli invalidiserad kan man normalt få ersättning upp till minst 20 pbb för både medicinsk invaliditet (nedsatt kroppsfunktion) och ekonomisk invaliditet (nedsatt arbetsförmåga).

Olycksfallsförsäkringen innehåller också en krisförsäkring och ett dödsfallskapital på ett prisbasbelopp.

BARNFÖRSÄKRING

Länsförsäkringars sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn gäller t o m 25 års ålder. Försäkringen gäller dygnet runt. Den innehåller ett invaliditetskapital upp till 30 pbb och ersätter läke-, rese-, tandskade- och merkostnader vid olycksfall. Det ingår även ett dödsfallskapital på ett pbb.

ANSLUTNINGSVILLKOR

SVF-medlem som vill teckna försäkring eller utöka sitt försäkringsskydd, fyller i anmälan och hälsodeklaration på veterinärförbundets hemsida (se ”Beställning ➤

och betalning”). Eventuell medförsäkrad ska också fylla i hälsodeklarationen.

Försäkringen gäller efter det att den beviljats av försäkringsbolaget och gäller så länge man är medlem under förutsättning att premie betalas, dock längst till 67 års ålder.

Kontaktinformation för Max Matthiessen AB

Adress: Max Matthiessen AB,
Grupp Liv, Box 5908,
114 89 Stockholm.
E-post: grupp@maxm.se
Telefon: 08-613 28 55.

Upphör medlemskapet/gruppförsäkringen före 67 års ålder kan man teckna fortsättningsförsäkring (inom tre månader) om man inte ansluter sig till någon ny gruppförsäkring.

Vid 67 års ålder har man möjlighet att teckna seniorförsäkring (inom tre månader).

BESTÄLLNING OCH BETALNING

Försäkringen betalas kvartalsvis via autogiro/faktura. För att beställa försäkringar markerar man med kryss de försäkringar man vill ha för sig och sin familj på blanketten ”Ansökan gruppförsäkring” som ligger på veterinärförbundets hemsida www.svf.se (under rubriken Blanketter i vänsterspalten). Dessutom fyller man i hälsodeklarationen som finns på samma ställe på hemsidan och skickar dokumenten till Max Matthiessen AB (se faktarutan för adress), då det är Max Matthiessen AB som administrerar veterinärförbundets frivilliga gruppförsäkringar.

Observera att det inte ingår några försäkringar per automatik genom medlemskap i SVF. Alla de beskrivna gruppförsäkringarna är tilläggstjänster som varje medlem måste ansöka separat om.

HEMSIDA

På Länsförsäkringars hemsida hittar man allt material förutom veterinärförbundets unika ansökan, se www.lansforsakringar.se/grupp. ■

noterat

En miljard till den svenska livsmedelskedjan

Den 7 februari presenterade landsbygdsminister Sven-Erik Bucht tillsammans med statsminister Stefan Löfvén och miljöminister Karolina Skog regeringens handlingsplan för livsmedelsstrategin för jobb och hållbar tillväxt. Handlingsplanen innehåller ett 40-tal insatser för att uppnå målsättningarna i den tidigare offentliggjorda nationella livsmedelsstrategin. För genomförandet av livsmedelsstrategin satsar regeringen fram till 2019 drygt en miljard kronor.

I handlingsplanen framgår bland annat att regeringen vill ”fortsätta utvecklingen av regelverken kring djurhållning, inriktat på en flexibel och målstyrd lagstiftning med en bibehållen djurskyddsnivå”. Den offentliga upphandlingen av livsmedel och måltidstjänster bör bättre styra mot samhällets ambitioner och motsvara den höga nivån på djurskydds- och miljöhänsyn som den svenska lagstiftningen ställer, skriver regeringen vidare. Ett nationellt råd tillsätts för livsmedelsstrategin, vars syfte blir att stärka samarbete och utbyte mellan det offentliga och livsmedelskedjans aktörer.

– För att målen i strategin ska uppnås krävs att hela livsmedelskedjan bidrar och arbetar i samma riktning, kommenterade Sven-Erik Bucht i ett pressmeddelande den 7 februari. ■

Regeringen vill bland annat att den offentliga upphandlingen av livsmedel bättre motsvarar den höga nivån på djurskydds- och miljöhänsyn som den svenska lagstiftningen ställer.

SVFs praktik- och ansvarsförsäkring

Sveriges Veterinärförbund erbjuder tillsammans med Söderberg & Partners unika försäkringslösningar för den som är medlem i förbundet. Det handlar om en individuell ansvars- och allriskförsäkring för privatpraktiserande veterinärer och en praktikförsäkring anpassad efter en veterinärpraktiks verksamhetsområde.

TEXT: DAG MOBERG OCH MALIN SVEDBERG, *Söderberg & Partners*

SVF har tillsammans med Söderberg & Partners och försäkringsbolaget If skadeförsäkring tagit fram skräddarsydda försäkringslösningar som är exklusiva för SVF-medlemmar. Samarbetet med Söderberg & Partners har tillkommit för att man som SVF-medlem ska kunna få professionell rådgivning i försäkringsärenden och skadesupport.

FOTO: JOHAN BECK-FRIIS

Den individuella ansvars- och allriskförsäkringen är främst framtagen för den som behandlar djur på sin fritid.

INDIVIDUELL ANSVARS- OCH ALLRISKFÖRSÄKRING

Försäkringslösningen omfattar privatpraktiserande veterinärer oavsett om man är egenföretagare eller om man behandlar djur på sin fritid. Det ska dock betonas att denna försäkringslösning främst är framtagen för den som behandlar djur på sin fritid. Är man egenföretagare rekommenderar vi att man kontaktar Söderberg & Partners för att diskutera en eventuell praktikförsäkringslösning.

PRAKTIKFÖRSÄKRING FÖR FÖRETAG

Den unika praktikförsäkringen är anpassad efter en veterinärpraktiks verksamhetsområde och omfattar samtliga anställda. Notera att alla anställda inte per automatik omfattas av momenten sjukavbrott och olycksfall. I de fall företaget hyr en lokal eller har anställda rekommenderas praktikförsäkringen, som är en omfattande företagsförsäkring med högre försäkringsbelopp än den individuella försäkringslösningen som endast omfattar försäkringstagaren personligen. Försäkringsomfattningen är valbar och anpassas efter den enskilda veterinärpraktikens behov. Omfattningen som ingår i den individuella ansvars- och allriskförsäkringen går även att inkludera i praktikförsäkringen för samtliga anställda.

Nytt för 2017 är att Söderberg & Partners erbjuder en tilläggsförsäkring om man som veterinär företagare skulle drabbas av epidemiavbrott, epizootiavbrott eller besöksolycksfall.

YTTERLIGARE INFORMATION

För att teckna någon av dessa försäkringar finns produktblad med ansökningsformulär på www.svf.se under rubriken ”Blanketter”. Ifyllt ansökningsformulär skickas till Söderberg & Partners för offert. Vid frågor kring försäkringarna, vänligen kontakta Söderberg & Partners (se faktaruta). ■

Kontaktinformation till Söderberg & Partners

Adress: Söderberg & Partners, Box 7785, 103 96 Stockholm.
Ansvariga försäkringsförmedlare:
Dag Moberg, dag.moberg@soderbergpartners.se
Tel: 08-12 13 77 70 eller 070-101 61 17.
Malin Svedberg, veterinarforsakring@soderbergpartners.se
Tel: 08-12 13 77 70 eller 072-710 53 16.

ROYAL CANIN®

ANVÄND NUTRITIONELLA ALTERNATIV FULLT UT VID ALLERGISK DERMATIT

Endast ROYAL CANIN® erbjuder både extrema och partiellt hydrolyserade diäter till katter och hundar med dermatologiska problem. I vårt sortiment finns ett fodar för varje steg, från diagnos till livslång behandling.

ANALLERGENIC är vårt förstahandsval som eliminationsdiet för att säkerställa eller utesluta fodermedelsintolerans (AFR) – för både hundar och katter.

INCREDIBLE IN EVERY DETAIL

Kontakta oss för mer information:
031-742 42 40 eller info.sve@royalcanin.com

Viktigt att ha koll på anställningsformen

When man arbetar på en tidsbegränsad tjänst går den efter en viss tid automatiskt över i en tillsvidareanställning. Om man byter typ av tidsbegränsad anställning hos samma arbetsgivare kan dock tiden till att den fasta anställningen börjar gälla fördubblas.

FRÅGA

När har man rätt till tillsvidareanställning om man har vikarierat under ett par år på samma arbetsplats? Vad gäller?

SVAR

I princip är det två saker man behöver undersöka. För det första: vad står i det anställningskontrakt man har? För det andra: är man anställd som vikarie eller anställd på visstid? Båda dessa variationer brukar ange en viss tidsrymd t ex fr o m 1 januari 2016 t o m 4 augusti 2017. Vad gäller vikariat kan det stå fr o m 1 januari 2017 dock längst t o m 3 augusti 2017. Den skrivningen är vanlig när någon är föräldraledig och det är lite osäkert när personen åter är i tjänst.

Det finns anställda som har flera års anställning på den här typen av kontrakt. Är man vikarie i minst två år under en femårsperiod övergår anställningen automatiskt i en tillsvidareanställning. Likaså om man är anställd på visstid i minst två år under en femårsperiod övergår anställningen i en tillsvidareanställning.

Det är viktigt att hålla isär begreppen, eftersom det krävs två års anställning i vikariat eller för visstid. Således måste anställningskontrakten läsas noga. I princip kan arbetsgivare anställa en arbetstagare att vara vikarie och ha olika visstidsanställningar omväxlande under nästan fyra år utan att ha någon skyldighet att erbjuda arbetstagaren en tillsvidareanställning. Dessvärre använder vissa arbetsgivare sig av detta när den anställde nästan uppnått två år på respektive anställningsform. Arbetstagaren får då ingen mer anställning för att inte bli tillsvidareanställd.

Dessa regler gäller både för privat och statligt anställda. Mitt råd är därför: läs anställningskontraktet noga och är något oklart, kontakta AVF eller prata med arbetsgivaren om varför arbetsvillkoren är formulerade som de är. Tänk också på att vid ett vikariat med en anställningstid som är angiven fr o m ett visst datum t o m ett annat, är det inte möjligt att säga upp anställningen vare sig för den anställde eller arbetsgivaren. Arbetsgivaren kan dock normalt sett avsluta tjänsten om den ordinarie arbetstagaren återgår i tjänst.

FREDRIKE RITTER
ordförande AVF

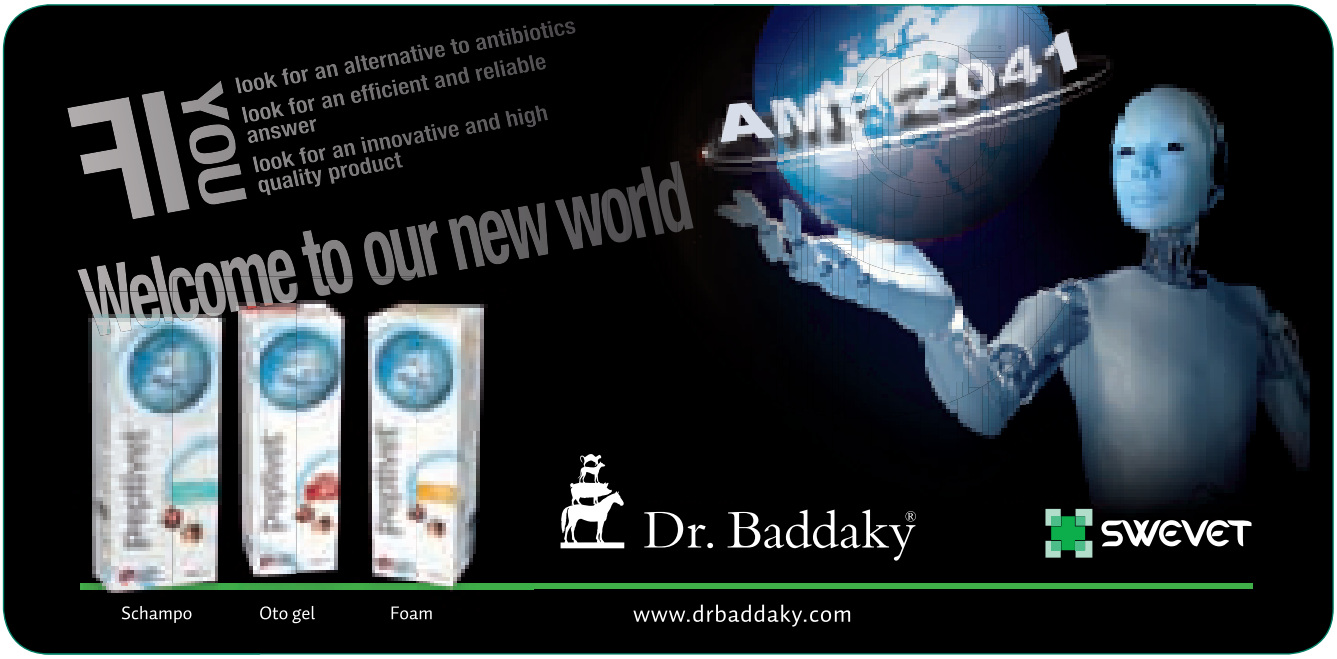

Hematology
is in our blood

Boule Medical AB
Veterinärprodukter
i världsklass

Spotchem™ EL

Spotchem™ EZ

Exigo

QuickVet®

epoc

g-Pet Plus

Spotchem EL - Elektrolyter
Snabb och enkel elektrolytanalys.

Spotchem EZ - Klinisk Kemi
Snabb och enkel analys av biokemiska parametrar

Exigo - Hematologi
Exigo - komplett blodstatus från en droppe blod. Färdiga profiler för 12 olika djurslag

QuickVet - Blodgruppering, Fibrinogen, Koagulation
Toppmodern "lab-on-chip" teknologi.

epoc - Blodgas, Elektrolyter, Klinisk kemi
Handburet analysinstrument för smådjurskliniker och hästpraktiker.

g-Pet Plus - Glukos
Glukosmätare för veterinärt bruk.

Boule Medical AB, Gunnarvägatan 4, 163 53 Spånga
Telefon: 08 744 77 00, Telefax: 08 744 77 20
E-post: info@boule.se

Boule

Planera deklarationen i god tid

Som företagare ska man deklarera inkomsterna från bland annat sitt företag varje år och kan göra vissa avdrag som har samband med företagandet. Har man ett aktiebolag eller annan juridisk person ska även företaget lämna in en inkomstdeklaration. Det kan vara bra att vara ute i god tid.

Foto: Valkovav

Har man aktiebolag kan man ha fått friskvård, t ex gymkort, som skattefri personalvårdsförmån från bolaget.

Det kan vara bra att börja med att tänka igenom vad det är för avdrag som man som företagare kan göra. Tänk också på att samla in underlag för det du inte har fått kontrolluppgifter på. Det är man själv som ska kunna visa att man haft utgiften om Skatteverket frågar.

Om man använder sin privata bil i näringsverksamheten kan man begära avdrag för detta i inkomstdeklarationen med 18,50 kr per mil. Samma regler för avdrag som för anställda gäller för resor till och från arbetet, om man t ex har en verksamhetslokal. Är man anställd i sitt eget bolag och har fått skattefri milersättning är avdraget redan gjort.

ÖKADE LEVNADSKOSTNADER

Även enskilda näringsidkare kan göra avdrag för de ökade levnadskostnader som uppstår vid tjänsteresor med övernattning. Beloppen är 220 kr för heldag och 110 kr för halvdag och den så kallade nattschablonen är 110 kr. Är man anställd i sitt aktiebolag kan man göra samma avdrag om man inte fått skattefritt traktamente.

Har man aktiebolag kan man från aktiebolaget ha fått friskvård, t ex gymkort, som skattefri personalvårdsförmån. De företagare som valt enskild firma får inte göra avdrag för friskvård. Men reglerna om arbetslivsinriktad rehabilitering gäller även för enskilda näringsidkare, så man kan dra av för utgifter för t ex sjukgymnast som behövts för att man ska kunna arbeta.

LÖNSAMT ATT FYLLA I HJÄLPBLANKETTER

Det kanske verkar krångligt att fylla i hjälpblanketten för att få fram rätt belopp för expansionsfond och räntefördelning. Men båda är sätt att hålla nere skattetrycket för enskilda näringsidkare. På det belopp som man sätter av till expansionsfond betalar man bara 22 procent i skatt.

Räntefördelning innebär att en del av vinsten flyttas från inkomst av näringsverksamhet till inkomst av kapital och blir då enkelt beskattat med 30 procent, dvs inga egenavgifter.

Är det fyra eller färre som äger hälften eller mer av ett aktiebolag är det ett så kallat fåmansaktiebolag. Det innebär att man i sin deklaration ska fylla i blanketten K10 för att få fram ett gränsbelopp för kapitalbeskattad utdelning. Har man inte tagit ut så mycket utdelning får man ➤

Foto: Ivan Arvsäter

Precis som bokslutet för räkenskapsåret ger en möjlighet att summera verksamheten är även deklarationen ett sådant tillfälle.

➤ använda beloppet ett senare år. Det finns förslag om att dessa så kallade 3:12-regler ska skärpas. Det kan därför vara läge att använda den krångliga huvudregeln för att få ett så stort belopp som möjligt om man tagit ut tillräckligt mycket lön.

TILLFÄLLE FÖR EGENKONTROLL

Precis som bokslutet för räkenskapsåret ger dig en möjlighet att få reda på saker om din verksamhet som du kanske inte tänkt på i det löpande arbetet, är även deklarationen ett sådant tillfälle. Är resultatet tillräckligt eller måste du vidta åtgärder för att få en nöjaktig inkomst? Ska du unna dig lite arbetslivsinriktad rehabilitering för att kunna göra avdrag för detta i nästa inkomstdeklaration?

Som vanligt ska inkomstdeklarationen lämnas in senast den 2 maj. Tänker du deklarera på Skatteverkets hemsida öppnar e-tjänsten den 21 mars 2017.

Om man i efterhand märker att något blev fel i inkomstdeklarationen kan man skicka in korrekta uppgifter till Skatteverket och om beslut redan är fattat kan man begära omprövning. Om man frivilligt rättar uppgifterna kommer man inte att få något skattetillägg.

Deklarationen kan också vara ett lämpligt tillfälle att skaffa en säker digital brevlåda för post från myndigheter m fl. Några sådana tjänster är Minameddelanden eller Kivra, om man inte redan har det. De fungerar som en e-postlåda och säkras genom inloggning med Bankid. Man kommer då att få meddelande till sin vanliga e-post eller mobil om att man fått myndighetspost och ska logga in, t ex när slutskattebeskedet är klart.

KARIN BERGGREN
jur kand, ansvarig rådgivningen Företagarna

noterat

Vissa hästägare föredrar nätet framför veterinären

Agria Djurförsäkring har genomfört en enkätundersökning som visar att minst 20 000 hästar i Sverige inte får nödvändig djursjukvård, meddelade bolaget den 14 februari. Enkäten riktades till hästägare med hästar som inte är försäkrade, där djurägarna fick svara på frågor om hur deras hästar behandlas när de blir sjuka eller skadade. Det visade sig t ex att 23 procent av respondenterna valt bort behandling någon gång på grund av ekonomiska skäl. 22 procent svarade att de söker information om djursjukvård på internet i stället för att ta hjälp av en veterinär. 17 procent av dem som svarat väljer att ta bort hästen istället för att söka veterinär.

Stefan Fur, affärsområdeschef Häst & Lantbruk på Agria, är förvånad över resultatet:

– Alla hästar är värda att få rätt vård och som djurägare har man en skyldighet att ge hästen nödvändig veterinärvård. § 9 i djurskyddslagen lyder: ”Om ett djur är sjukt, skadat eller på annat sätt genom sitt beteende visar tecken på ohälsa, ska djuret snarast ges nödvändig vård, vid behov av veterinär.”

Fem procent av hästägarna säger att orsaken till att de valt bort hästförsäkring är att de helt enkelt inte tror att hästen kommer att drabbas av någon skada eller sjukdom.

FOTO: FIRMBEE

22 procent av hästägarna svarade att de söker information om djursjukvård på internet istället för att ta hjälp av en veterinär.

Ny tjänst – ny lön – nya anställningsvillkor?

Om du står i begrepp att byta arbete eller om du ska tillträda din första tjänst, kontakta förbundskansliet för rådgivning innan du träffar avtal om anställningen. Ring någon av veterinärförbundets ombudsmän på tel: 08-545 558 20.

SÄLJES

Smådjursklinik mitt i Österlen.

Patientjournaler
samt kliniklokal med boende.
Kassa 2016: 3,6 milj kr.
Fastighet/journaler pris: 2 milj kr

Ring 0707296229

Brucellos – ett negligerat hot mot folkhälsan i Tadzjikistan

Veterinär Elisabeth Lindahl Rajala, institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, försvarade den 9 december 2016 sin avhandling för veterinärmedicine doktorsexamen med titeln "*Brucella* in Tajikistan – Zoonotic risks of urbanized livestock in a low-income country". Opponent var professor Javier Guitian från Royal Veterinary College, London.

disputationer

Foto: Elisabeth Lindahl Rajala

Urban djurhållning i Tadzjikistan. Resultaten i avhandlingen visade bland annat förekomst av Brucella-*bakterier hos mjölkkor i huvudstaden Dushanbe.*

WHO har klassificerat brucellos som en av världens sju viktigaste negligerade zoonoser. Dessa sjukdomar drabbar ofta människor och djur i fattiga länder och är därför sällan i fokus inom forskningen. Centralasien och Mellanöstern är hårt drabbade av brucellos med många fall hos människor och djur, vilket orsakar stora ekonomiska förluster. Varje år rapporteras ca 500 000 humanfall men mörkertalet är stort. Urban djurhållning är vanlig i låginkomstländer och bidrar till livsmedelsförsörjningen men urbaniseringen leder också till att stora koncentrationer av djur och människor bor tätare tillsammans, vilket kan öka spridningen av zoonoser.

Avhandlingens mål var att inventera förekomsten av *Brucella* hos kor, får och getter och att förstå hur människor i ett låginkomstland, med en snabb förväntad urbaniseringstakt, förstår och agerar utifrån de risker denna sjukdom för med sig. Studierna utfördes inom småskalig djurhållning i Dushanbe, huvudstaden i Tadzjikistan. Totalt togs blodprov från 904 kor och 667 får och getter samt mjölkprover från 564 kor. Vidare intervjuades 441 hushåll om kunskaper, attityder och riskbeteenden (KAP) med avseende på brucellos.

Två olika ELISA användes för serologisk screening av serumproverna. Seroprevalensen var fyra procent bland kor på hushållsnivå och sju procent bland får och getter på individnivå, men så högt som 16 procent i ett av distrikten.

Från mjölkproverna extraherades DNA och analyserades med en *Brucella*-specifik realtids-PCR. *Brucella*-DNA påvisades i 14 procent av mjölkproverna. Alla seropositiva kor hade även *Brucella*-DNA i sin mjölk. *Brucella*-DNA kunde också påvisas i mjölken hos tolv procent av de seronegativa korna. Skillnaden i resultaten mellan serologi och PCR visar på ett behov av att undersöka om PCR bör användas som ett komplement till serologi i olika övervaknings- och kontrollprogram för brucellos. Vidare typning av två DNA-extrakt till artnivå gjordes genom analys av single-nucleotid polymorphism (SNP) inom *rpoB*-genen. Resultaten tyder på att en ko var infekterad med *B abortus* och att en annan ko troligen var infekterad med *B melitensis*. Tidigare kontrollprogram för brucellos i andra delar av Tadzjikistan har fokuserat på vaccination av får och getter. De nya resultaten tyder på att också kor bör ingå i framtida vaccinationsprogram.

KAP-studien visade att kunskapen om brucellos var mycket bristfällig bland hushållen. Ett flertal riskbeteenden såsom konsumtion av opastöriserad mjölk och att inte bära skyddskläder vid hantering av aborterade foster var vanliga. Hushållens låga kunskapsnivå men vilja att lära sig mer och förekomst av riskbeteenden gör att en informationskampanj bör vara en del i ett framtida kontrollprogram mot brucellos i Tadzjikistan. ■

noterat

Storslam för svenska Diplomates

Vid den senaste examinationen inom European College of Veterinary Diagnostic Imaging som hölls i Zürich i början av februari gick det bra för de svenska deltagarna. Tre residents från Sverige klarade den andra och sista delen och är nu Diplomates of the European College of Veterinary Diagnostic Imaging (DiplECVDI). De framgångsrika nya Europaspecialisterna är Jessica Ingman, Tove Nielsen och Martin Rapp. Samtidigt klarade ytterligare två svenska residents, Justyna Ostrowska och Lisa Friling, den svåra teoretiska delen som görs ungefär halvvägs in i utbildningen. De kan nu gå vidare mot den praktiska examinationen.

Totalt har Sverige idag nio europeiska Diplomates inom veterinär bilddiagnostik: Margareta Uhlhorn, Estelle Ågren, Kerstin Hansson, Charles Ley, Helena Nyman, Marion Grapperon Mathis, Jessica Ingman, Tove Nielsen och Martin Rapp.

Foto: Kerstin Hansson

Charles Ley är en av de totalt nio europeiska Diplomates inom bilddiagnostik som är verksamma i Sverige idag.

Källa: meddelande från SLU den 6 februari 2017.

kanslinytt

Neddragningar av tjänster vid förbundskansliet

Måndagen den 20 februari fick personalföreningen på Sveriges Veterinärförbunds kansli en förhandlingsframställan från förbundsstyrelsen. Förhandlingen avser en neddragning av ett flertal tjänster på förbundskansliet. Förbundsstyrelsens förslag innebär att tre heltidstjänster halveras och två tjänster dras in helt. Det är tjänster inom administration och medlemsservice samt Svensk Veterinärtidning som främst drabbas av nedskärningar. Dessutom kommer tillsvidare inte den vakanta tjänsten som generalsekreterare för SVS att tillsättas.

Johan Beck-Friis

Jobbat dygnet runt?
Läs mer om arbetstid på AVFs hemsida www.svf.se/sv/AVF under Arbetsmiljö.

Smådjurssektionens resebidrag 2017

Du som är legitimerad veterinär och medlem i SVS smådjurssektion är varmt välkommen att söka Smådjurssektionens resebidrag om 10 000 kronor för 2017.

Bidraget ska användas till resa i syfte att t ex auskultera hos svensk eller utländsk veterinär. Ansökningar gällande kurser eller kongresser beviljas inte.

Bidraget betalas ut först efter genomförd resa, och då skriftlig reseberättelse nått styrelsen. Om möjligt ges också en muntlig presentation vid nästföljande veterinärkongress. Bidraget ska användas inom ett år (i undantagsfall upp till tre år vid giltigt förfall) och den skriftliga reseberättelsen ska skickas in inom sex månader efter utförd resa för att bidraget ska utbetalas.

Ansökan mailas till sektionens sekreterare senast den 30 mars 2017. Emottagen ansökan konfirmeras och information till sökande då vinnare utsetts skickas per mail. Vinnaren presenteras också på www.ssava.se. Den som tidigare ansökt om resebidrag är välkommen att söka igen.

Tilda Börjesson
sekreterare SVS Smådjurssektion
tilda_b_@hotmail.com

Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap
SMÅDJURS SEKTIONEN

Stort tack **alla veterinärer, djursjukskötare och djurvårdare som deltog i BSA kongressen 2017.**

Under fyra dagar utbildades hela det veterinära vårdteamet med föreläsningar och praktiska övningar kring temat "The respiratory patient". Träffen med er, här på Hotel Post i Göteborg, har varit fantastiskt!

Välkommen till 6th Nordic Small Animal Veterinary Conference

26–28 januari 2018 i Göteborg

THE ONCOLOGY PATIENT

Inspireras av tre dagars utbildning som kombinerar teori och praktik

Föreläsningar och praktiska övningar för hela det veterinära vårdteamet om medicinsk och kirurgisk onkologi, patologi, cytologi, anestesi, intensivvård, bilddiagnostik och djursjukvård.

- Tre parallella program: basic/advanced/nursing
- Wet- och dry labs

Talare och instruktörer basic/advanced program: Maurice Zandvliet *HOL*, Doug Thamm *USA*, Henrik Rönnberg *SWE*, Nick Bacon *UK*, Jolle Kirpensteijn *USA*, Stefanie Veraa *HOL*, Erika Karlstam *SWE*, Josefin Öberg *SWE* och Anna Hillström *SWE*

Talare nursing program: Kathi Smith *USA*, Anna Forsbiom *SWE* och Ellen Lundgutelier Udd, *SWE*

Föranmälan startar 1 maj 2017!
För information och anmälan:
blastjarnan.se/bsa-kongress

BLÅ STJÄRNAN AKADEMIN

Vilken är din diagnos? – Svar

SVAR

Diagnos: förmaksflimmer.

Hästen remitterades till djursjukhus för konvertering och ett hjärtultraljud genomfördes för att utesluta andra hjärtsjukdomar. Vid ultraljudsundersökningen av hjärtat sågs inga tecken på hjärtförstoring utan endast en mycket lindrig pulmonalisinsufficiens, vilken bedömdes som kliniskt irrelevant.

DISKUSSION

Förmaksflimmer hos häst är en relativt vanligt förekommande hjärtarytmi. Det är vanligare att stora hästar drabbas och problemet upptäcks framför allt hos tävlingshästar i konditionskrävande grenar. Ofta är prestationsnedsättning det enda kliniska tecknet på sjukdom. Det hittas även som bifynd eftersom många hästar kan vara drabbade utan att det märks, då de aldrig ansträngs så mycket att förmaksflimret påverkar prestationen.

Förmaksflimmer kan vara primärt orsakat eller sekundärt till underliggande hjärtsjukdom. Primärt förmaksflimmer (idiopatiskt) är vanligast förekommande och definieras av att inga underliggande hjärtsjukdomar hittas. Förmaksflimmer indelas i tre grupper: paroxysmalt som innebär att det spontankonverterar inom 24–48 timmar, persisterande som innebär att det krävs behandling för att det ska konvertera och permanent som innebär att flimret kvarstår trots behandling.

Hästar som är drabbade av primärt förmaksflimmer svarar ofta bra på behandling och i studier har upp till 87,5 procent av hästarna kommit tillbaka till samma prestationsnivå som tidigare (2). Sekundärt förmaksflimmer orsakas av underliggande hjärtsjukdom såsom insufficiens på segelklaffar med förmaksdilatation.

Diagnos ställs med EKG där avsaknad av P-våg ses, istället ses en undulerande baslinje med normalt QRS-komplex och oregelbundet R–R-intervall. Ultraljudsundersökning görs ofta för att undersöka förekomst av underliggande hjärtsjukdomar vilket i så fall väsentligt kan försämra prognosen.

Vid konvertering, som i Sverige görs farmakologiskt med kinidinsulfat per os via nässvalgssond, bör man ta hänsyn till durationen av flimret eftersom tidig konvertering ökar chanserna till lyckad och kvarstående konvertering. Risken för recidiv ökar markant, från 25 procent till 60 procent om förmaksflimret pågått längre än fyra månader (3). Upprepad konvertering kan göras. Det har dock visats att hästar kan bli oemottagliga för behandling om flertalet recidiv inträffar (1). Efter konvertering kan de flesta hästar återgå till normal träning efter 48 timmar. Hästar som inte konverterat efter behandling utan utvecklat permanent förmaksflimmer kan ofta användas till lättare arbete eller i avel (1). Ibland görs bedömning att konvertering inte är nödvändig, baserat på hästens användningsområde och risk för biverkningar.

Farmakologisk behandling görs via kinidinsulfat som ges via nässvalgsond peroralt och har visats vara effektivt som behandling med 88 procent konvertering. Dock föreligger en relativt hög risk för allvarliga biverkningar. Kinidinsulfat administreras peroralt med en dos om 20 mg/kg, som upprepas varannan timme tills konvertering. Om tre administreringar gjorts utan konvertering bör eventuell ytterligare administrering göras med sex timmars intervall för att undvika toxiska nivåer i plasma.

Kinidinsulfat kan även ges intravenöst med sämre effekt, 75 procent konvertering, men med färre biverkningar.

Biverkningar som takykardi, hypotension och gastrointestinala störningar kan ses. Dessa korrelerar dock inte med plasmakoncentrationen av kinidin. Andra biverkningar som ataxi, plötsliga dödsfall och respiratoriska sjukdomar korrelerar däremot med plasmakoncentrationen av kinidin (4).

Alternativ behandling är elkonvertering genom en metod kallad transvenös elkonvertering (TVEC) där två elektroder förs in via vena jugularis till hjärtat, varav en förs till höger förmak och en förs 10–15 cm in i arteria pulmonalis. Därefter tillförs elektricitet via defibrillator för att depolarisera förmakens myokardium. Metoden används inte i Sverige eftersom den är mycket personal- och utrustningskrävande. Den är också mycket smärtsam varför den måste genomföras under allmän narkos.

UPPFÖLJNING AV FALLET

Hästen i fallbeskrivningen hade en anamnes om ca en månad när den remitterades till kliniken. Eftersom inga underliggande hjärtsjukdomar kunde hittas vid ultraljudsundersökningen, beslutades att försöka konvertera med peroral tillförsel av kinidinsulfat 20 mg/kg via nässvalgsond varannan timme. Detta upprepades tre gånger med samtidig konstant EKG-övervakning för att upptäcka

eventuell konvertering. Efter tredje administreringen drabbades hästen av kraftig kolik och hade då tydligt painface, lade sig ned och stönade samt hade takykardi och takypné. Hästen smärtlindrades med kramplösande (metamizol) och motionerades för att motverka koliken. Den svarade dåligt på smärtlindring varför beslut togs om att inte fortsätta med nästa administrering av kinidinsulfat om sex timmar. På kvällen, fyra timmar efter tredje administreringen, hade hästen fortfarande inte konverterat, däremot hade koliken avtagit. Hästen hade dessutom legat sönder EKG-mätaren, varför övervakning med EKG inte längre var möjlig. Koliken avtog succesivt under natten och vid ronden morgonen efter visade hästen inte längre kliniska tecken på kolik, och hade fått en normal hjärtrytm. Uppföljande EKG under förmiddagen bekräftade konvertering med normal P-våg och R–R-intervall. Hästen stannade ett dygn på klinik för övervakning och kunde sedan åka hem till tränaren igen och är nu tillbaka i full träning utan märkbar prestationsnedsättning.

Referenser

1. Bonagura JD, Reef VB & Schwarzwald CC. Cardiovascular diseases. Atrial fibrillation. In: Reed SM, Bayly WM & Sellon DC, eds. Equine Internal Medicine, 3 ed. St Louis, Saunders, 2010, 459–463.
2. Reef VB, Levitan CW & Spencer PA. Factors affecting prognosis and conversion in equine atrial-fibrillation. J Vet Int Med, 1988, 2, 1, 1–6.
3. Reef VB & McGuirk SM. Diseases of the cardiovascular system. Atrial fibrillation. In: Smith BP, ed. Large Animal Internal Medicine, 3 ed. St Louis, Mosby, 2002, 471–474.
4. Reef VB, Reimer JM & Spencer PA. Treatment of atrial-fibrillation in horses – new perspectives. J Vet Int Med, 1995, 9, 2, 57–67.

Presentera din forskning

Veterinärkongressen 2017

Veterinärer och forskare inom veterinärmedicin inbjuds härmed av SVS sektioner att lämna in sammandrag av forskningsresultat (abstract) till Veterinärkongressen 9–10 november 2017.

Bidragen kommer att granskas av en vetenskaplig kommitté och författarna meddelas under maj månad om bidragen är accepterade för muntlig presentation eller posterpresentation.

Muntliga presentationer föredras inom respektive sektions program, bedöms av respektive sektionsstyrelse och den bästa inom varje sektion prisbelönas.

Postrar kommer presenteras under en sektionsgemensam utökad postersession med möjlighet till ultrakort muntlig presentation. Bästa poster av dessa utses genom omröstning och prisbelönas.

Sammandraget kan skrivas på svenska eller engelska och får vara max 350 ord exklusive författarnamn och rubriker. Bidrag accepterade för muntlig presentation publiceras i kompendiet i föreliggande form.

Maila ditt bidrag senast 1 april till Vasso Norlund (vasso.norlund@svf.se) och ange vilken sektion som du anser är relevant för ditt bidrag (http://svf.se/sv/Sallskapet/). Följ författarinstruktionen (http://svf.se/kongressen). Ange även om du föredrar att presentera ditt forskningssammandrag muntligt eller som poster.

Bidrag som väljs ut till muntlig presentation erhåller 50 % rabatt på kongressavgiften. Rabatten kan inte kombineras med andra erbjudanden och gäller inte bidrag som väljs ut för enbart posterpresentation.

noterat

Veterinär skadad i hundattack

En veterinär på en distriktsveterinärmottagning i Ångermanland skadades allvarligt när han skulle klippa klorna på en 57 kilos hund av typen bullmastiff i början av året. Enligt veterinärens rapport visade hunden inga tecken på aggressivitet till en början, men när han böjde sig ner för att lyssna på hjärtat högg hunden honom utan förvarning i ansiktet.

Trots att hundägaren höll i kopplet fortsatte hunden att attackera och bet veterinären i benet. Veterinären fick uppsöka sjukvård för sina skador. Händelsen betraktas som en arbetsplatsolycka som anmälts till Arbetsmiljöverket. Nu krävs arbetsgivaren på en utredning om händelsen, där man bland annat ska redogöra för säkerhetsrutinerna kring arbetet.

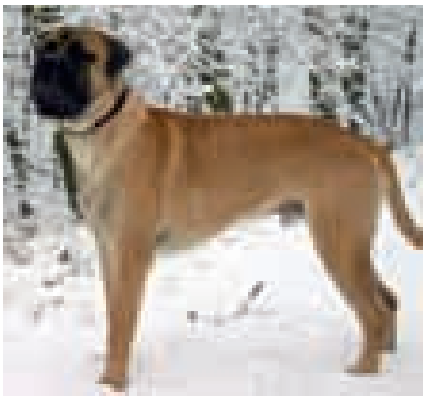

Det var en hund av typen bullmastiff som attackerade veterinären.

Källa: Sveriges Television nyheter, Västernorrland, den 14 februari 2017.

Veterinärhuset Södra Berget AB i Sundsvall söker nya medarbetare

Passa på att söka tjänsten på Sundsvalls största och modernaste Veterinärklinik!

I en toppmodern, naturnära miljö, med alla resurser för att ge våra smådjur i Norrland bästa vården bedriver vi vår verksamhet. Alla som arbetar på kliniken har ett stort engagemang och värnar om både djuret och människan. Vi tror att trygghet, kunskap, framåtanda och omsorg lägger grunden för en professionell vård.

Vi satsar mycket både på personlig utveckling och gemensam kompetensutveckling. Vår utrustning är modern och senaste tillskottet till den redan befintliga bilddiagnostiska avdelningen med röntgen, ultraljud och tandröntgen är vår CT/DT.

Vi erbjuder de allra flesta kirurgiska ingrepp inom mjukdelskirurgi och ortopedi. Förutom kirurgi erbjuder vi även de flesta behandlingar inom tandmedicin, ögonmedicin, olika endoskopiska undersökningar och medicinska utredningar. Vi tar emot remisser från ett stort upptagsområde i Västernorrland med omnejd. Främst är våra patienter hundar och katter, men även andra sällskapsdjur är välkomna.
Nu har du möjlighet att söka tjänst hos oss!

Legitimerad veterinär och djursjukskötare

För omgående för tillsvidare anställning på heltid med tillträde efter överenskommelse.

Legitimerad veterinär
Gärna med några års erfarenhet både av klinikarbete och allmän kirurgi, ortopedi meriteras.

Legitimerad Djursjukskötare
Gärna med erfarenhet av anestesiarbete och gärna tandmedicin.

Sommarvikariat 2017

Tjänsterna är viss tid på heltid med tillträde efter överenskommelse:

2 veterinärer
TF veterinärer är välkomna att ansöka.

2 legitimerade djursjukskötare
Veterinärstudenter är välkomna att ansöka.

3 djurvårdare
Veterinärstudenter är välkomna att ansöka.

Vi uppskattar att du är positiv, engagerad och lojal inför dina arbetsuppgifter och arbetskollegor, har god samarbetsförmåga, är van vid högt tempo och arbetar effektivt och systematiskt både självständigt och i team. Du är ödmjuk och har respekt för dina medarbetare och för djurägaren.

Välkommen med din ansökan senast 18 april 2017 till ulrik.hagevi@vhsb.se eller Veterinärhuset Södra Berget AB, Regementsvägen 9, 85238 Sundsvall att: Ulrik Hagevi. För frågor kring tjänsterna ring Ulrik 070-1091831. Gå gärna in på vår hemsida www.vhsb.se. Välkommen med din ansökan!

VETERINÄRHUSET
SÖDRA BERGET

Svenska veterinärer varsamma med antibiotika

Djursjukvårdskedjan AniCura genomförde under oktober förra året en omfattade studie av närmare 2 000 hundar som under en dag behandlades på djursjukhus i Sverige, Norge, Danmark, Tyskland, Nederländerna och Österrike. Totalt behandlades 14 procent av hundarna med antibiotika och det vanligaste syftet var förebyggande användning under operation (22 %) följt av behandling mot olika typer av sårinfektioner (18 %). I Sverige var det bara tio procent av hundarna som bedömdes behöva antibiotika, medan man på djursjukhusen i övriga länder behandlade upp till en fjärdedel av djuren med antibiotika. På ett fåtal av vårdinrättningarna utanför Sverige som ingick i studien fick så många som 40 procent av patienterna antibiotika.

– Sett i ett europeiskt perspektiv har vi en sund användning av antibiotika inom svensk djursjukvård. Här används hälften så mycket antibiotika som i andra europeiska länder och vi har ändå goda behandlingsresultat, säger Ulrika Grönlund, kvalitetschef inom AniCura.

Källa: pressmeddelande från AniCura den 1 mars.

Studentinflytande

Så har det vänt och äntligen blir det tydligt ljusare igen. Varje år blir jag lika förvånad över hur det känns när solen värmer i ansiktet, hur intensivt vårfåglarna sjunger och hur mycket smuts och grus hunden drar in när snön töat bort.

Överlämningshelg för VMF i Frustuna by utanför Gnesta, när den gamla och nya storstyrelsen träffas.

PÅ VMF rullar arbetet på, vi har haft överlämningshelg med gamla och nya storstyrelsen (styrelsen plus alla utskottsordföranden). På grund av stort manfall blev vi ett ganska litet gäng denna gång, bara 16 stycken, men det gav förutsättningar för att komma varandra lite närmare. Det hanns med både givande gruppdiskussioner om bland annat heltidsarvoderade poster i kåren och vad vi hoppas lära oss av vårt kårengagemang och sällskapsspelande i lag med många högljudda skratt.

Den andra helgen i februari bjöd på utbildningsdagar här på campus. Det är då SLU utbildar oss kåraktiva som har hand om studiebevakning, kårernas ekonomi och den studiesociala miljön. Vi var ett glatt gäng från VMF som mötte representanter från alla SLUs Samlade Studentkårers (SLUSS) medlemmar: Skogshögskolans studentkår (SHS), Skogsmästarskolans studentkår (SMS), Hippologernas Akademiska Studentkår (HAS), Lantmästarkåren (LMK), Alnarps studentkår (ASK) och våra bekanta på nära håll – Ultuna Studentkår (ULS). Utbildningen var uppdelad i två delar där fredagen hade fokus på SLU och vårt förhållande till dem med både rättigheter och skyldigheter. Lördagen hade fokus på hur vi kan få kårarbetet att fungera så bra som möjligt, bland annat genom att förstå hur vi fungerar som grupper och att kunna kommunicera inom kåren och utanför den. Dessutom hade vi ett givande pass om att på bästa sätt hålla produktiva, effektiva möten (är det något vi gör på kåren så är det att ha möten). Båda dagarna var en blandning av inspirerande föreläsningar och diskussioner i mindre och större grupper.

Inte minst viktigt vid sammankomster som denna är det sociala, varje kväll var det gemensamma aktiviteter. Just utbytet med andra kårer tycker jag är bland det roligaste i kårarbetet. Trots att våra utbildningar kan tyckas mycket olika och organisationen i kårerna skiljer sig åt, är det slående hur mycket vi ändå har gemensamt och kan lära oss av varandra. Vi vill alla se till att den pedagogiska utvecklingen hos våra lärare fortsätter, att det är en variation i lärosätten, att antagningen till utbildningarna breddas m m. När styrelserna i alla SLUs kårer sitter tillsammans i ett rum och tycker samma saker, då är studentinflytandet starkt. Då måste universitetsledningen lyssna till oss studenter, vilket är själva meningen med kårarbetet och studentinflytande.

En stor del av det gemensamma kårarbetet är för mig att knyta kontakter med studenter på de andra utbildningarna. De flesta brinner lika mycket för sin utbildning som vi gör för vår och tycker att just den är det enda rätta valet för dem. Som veterinärstudent handlar livet till slut främst om det, att vara veterinärstudent. Med krävande studier och långa dagar (och nätter) på kliniken är de andra veterinärstudenterna de enda man hinner träffa, även om vi nu har fått efterlängtat sällskap av djursjukskötarstudenterna. Då är det skönt att vid tillfällen som dessa få träffa lantmästare, skogsmästare och jägmästare, för att inte tala om hortonomer och hippologer (och de andra också). Många blir bara ytliga bekantskaper medan andra blir goda vänner, men alla bidrar de till att göra vår studietid lärorik, glädjefylld och färgstark.

IDA JANSSON
ordförande VMF 2017

KONGRESSER & KURSER

Svenska

Webbkurser
DISA – Djuromsorg vid slakt och annan avlivning
Djurskyddsbedömning Gris
Hantering av djurskyddsbrott.
Arr: Nationellt centrum för djurvälfärd (SCAW). Info: Maria Forsberg Lönn, maria.lonn@slu.se och www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/nationellt-centrum-for-djurvalfard/utbildning1/aktuella-utbildningar/ eller www.slu.se/scaw

v 11

NY **16–17/3 -17. Kurs: Dental Röntgenteknik,** Halmstad. Arr: Accesia AB. Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

17–18/3 -17. SSVO och Ögonpanelens årsmöte med föreläsning, Märsta. Arr: Svenska sällskapet för veterinär oftalmologi. Info: www.ssvo.se

18–19/3 -17. Hund- och kattandvård, extraktion, fortsättningskurs, Stockholm. Arr: KRUUSE i samarbete med Hedvig Armerén. Info: www.kruuse.com, johanna.andersson@kruuse.com

v 12

23/3 -17. Anestesikurs för veterinärer, del 1 av 2, Malmö. Arr: Swevet. Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

23/3 -17. Grundkurs i strålsäkerhet, Yasuragi Hasseludden, Saltsjö Boo. Arr: Röntgenutbildarna. Info: www.rontgenutbildarna.se

23–24/3 -17. Mjukdelskirurgi thorax fördjupning (del 4), Uppsala. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

23–26/3 -17. Plastikkirurgi och korrigerande kirurgi, Tällberg. Arr: Skalpellen. Info: www.skalpellen.se

v 13

31/3–2/4 -17. Hästtandvård delkurs 2, VHC, SLU, Uppsala. Arr: SLU, Ove Wattle. Info: ove.wattle@slu.se

31/3–2/4 -17. VeTA-dagarna, Neonatalogi och pediatrik hos hund & katt, advanced program, Malmö. Arr: VeTA-bolaget. Info: www.vetabolaget.se

1–2/4 -17. Hund- och kattandvård, extraktion, fortsättningskurs, Stockholm. Arr: KRUUSE i samarbete med Hedvig Armerén. Info: www.kruuse.com, johanna.andersson@kruuse.com

v 14

7–8/4 -17. FVF ordinarie föreningsstämma med kurs i företagande, Stockholm. Info: vetjohanna@gmail.com

v 16

NY **20–21/4 -17. Grundläggande ultraljudskurs – buk smådjur,** Stockholm. Arr: KRUUSE Svenska AB. Info: www.kruuse.com, anders.hildebrand@kruuse.com, 070-101 67 17

21–22/4 -17. Ophthalmology for the small animal practitioner – a practical, in-depth approach, Uppsala. Arr: Swevet. Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

21–22/4 -17. How to take good radiographs & interpret them in lame/non-lame horses, Strömsholm. Arr: VetPD. Info: www.vetpd.com/courses-detail.php?event=376

v 17

24–25/4 -17. Rådgivning i dikobesättningen – med fokus på avelstjuren, Uppsala och Bälinge. Arr: Växa Sverige. Info: ylva.persson@vxa.se, www.vxa.se

Är du veterinär med intresse för kor?

Du som vill arbeta med mjölk- och köttföretag och brinner för förebyggande djurhälsoarbete. Du som vill delta i utvecklade projekt samt utbilda personal och djurägare. Sök tjänsten hos oss som djurhälsoveterinär i sydöstra Sverige!

Ansökan senast 26 mars 2017.

Välkommen med frågor till avdelningschef djurhälsa
Margareta Båtelsson 010-471 07 73

Växa Sverige satsar på djurhälsa

Ansökan och mer information
se www.vxa.se/ledigatjanster
Telefon vxl 010-471 00 00

VÄXA SVERIGE

26/4 -17. "Med hud och hår" – grundläggande dermatologi, Märsta.
Arr: Swevet.
Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

27/4 -17. "Med hud och hår" – grundläggande dermatologi, Borås.
Arr: Swevet.
Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

v 18

6/5 -17. Cytology of skin and subcutaneous lesions – a practical approach, Uppsala. Arr: Swevet.
Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning

NY **6–7/5 -17. Neurologi,** Strömsholm.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 19

NY **8–9/5 -17. Exotics/Papegojor,** Malmö.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

11–13/5 -17. Röntgendiagnostik för smådjurspraktiker, Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

v 20

NY **15–16/5 -17. Kurs: Tandproblem hos kanin och gnagare,** Halmstad.
Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

18–19/5 -17. A team approach: From diagnostics to rehabilitation, advanced course, Göteborg.
Arr: VeTA-bolaget.
Info: www.vetabolaget.se

19–20/5 -17. Hästtandvård delkurs 1, VHC, SLU, Uppsala.
Arr: SLU, Ove Wattle.
Info: ove.wattle@slu.se

v 22

NY **29–31/5 -17. Kurs: Endodonti del I,** Halmstad. Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

NY **29–31/5 -17. Vårmöte på Västkusten,** Fiskebäckskil med omnejd.
Arr: Sällskapet äldre veterinärer.
Info: Solveig Nilsson, 070-553 28 00, vmd.solveig@bredband.net
(se annons i denna tidning)

v 24

NY **12–16/6 -17. Kurs: Dentistry del I,** Halmstad. Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 25

NY **20–22/6 -17. Kurs: Kattandvård,** Halmstad. Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 34

NY **24–26/8 -17. Kurs: Drillning i endo-, perio- och resto,** Halmstad.
Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

29/5–3/6 -17. XXVIth Nordic Medical History Congress (26:e Nordiska medicinhistoriska kongressen), Uppsala.
Info: https://nmhc2017.se/

v 35

1–2/9 -17. Equine neck conditions & practical neurology for practitioners, Helsingborg. Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=319

NY **1–3/9 -17. Kurs: Oral kirurgi – rekonstruktion/plastik,** Halmstad.
Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 38

NY **18–20/9 -17. Kurs: Endodonti del II,** Halmstad. Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 39

NY **25–26/9 -17. Kurs: Oral patologi,** Halmstad. Arr: Accesia AB.
Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

29–30/9 -17. Hästtandvård Examination för SLUs utbildning hästodontologer, VHC, SLU, Uppsala.
Arr: SLU, Ove Wattle.
Info: ove.wattle@slu.se

v 40

NY **2–6/10 -17. Kurs: Dentistry del II,** Halmstad. Arr: Accesia AB.

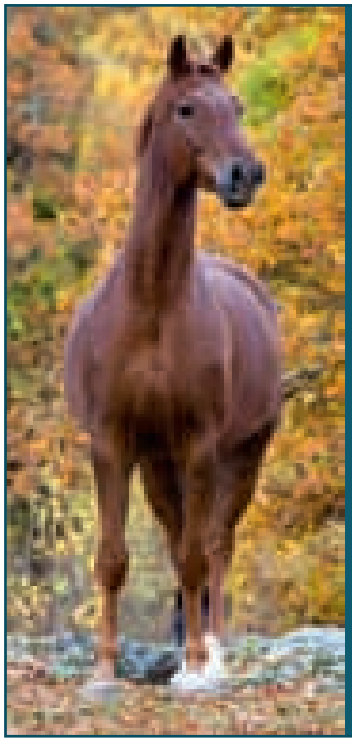

VILL DU VARA MED OCH SKAPA FRAMTIDENS HÄSTSJUKVÅRD? VÄLKOMMEN TILL OSS.

Klinikveterinär sökes till Evidensia Hästkliniken Boden.
För mer information kontakta Maria Wikström, 0921-10819, maria.wikstrom@evidensia.se

EVIDENSIA HÄSTKLINIKEN BODEN

➤ Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 41

13/10 -17. Abdominal, thoracic & soft tissue ultrasound, Strömsholm. Arr: VetPD.

Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=322

v 42

NY 18–20/10 -17. Kurs: Extraktionskurs, Halmstad. Arr: Accesia AB. Info: http://academy.accesia.se, academy@accesia.se

v 45

9–10/11 -17. Veterinärkongressen, Uppsala. Arr: SVS och SVF. Info: Vasso Norlund, SVF, 08-545 558 27, vasso.norlund@svf.se www.svf.se/sv/Sallskapet/Veterinarkongressen/

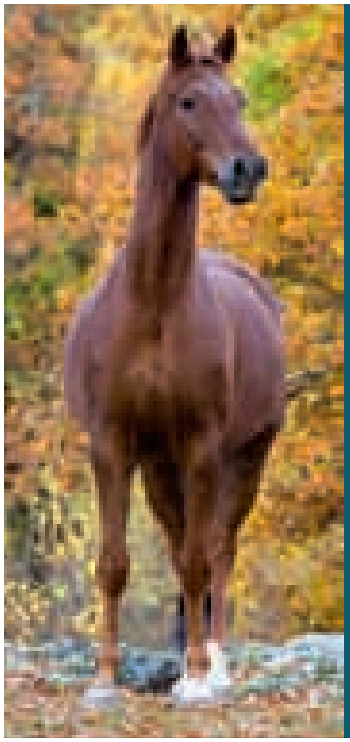

VILL DU VARA MED OCH SKAPA FRAMTIDENS HÄSTSJUKVÅRD? VÄLKOMMEN TILL OSS.

Just nu söker vi en klinikveterinär till Evidensia Hästkliniken Gävle.
Gå in på evidensia.se/jobba-hos-oss

EVIDENSIA DJURSJUKVÅRD

MITTNORRLANDS DJURSJUKVÅRD

MittNorrlands Djursjukvård är det största djursjukvårdsföretaget i Mellannorrland med djursjukhus och kliniker i Åre, Östersund, Sundsvall och Härnösand. Vi behöver förstärka bemanningen på veterinärsidan då vi fortsätter att växa.

Vi söker:
KLINIKVETERINÄRER till Östersunds Djursjukhus, Ejra Djurklinik, Åre Djurklinik, Östersunds Hästklinik och Djursjukhuset Sundsvall, samt **STERILTEKNIKER** med stationering i Sundsvall.

Alla kompetensnivåer är välkomna att söka. Vi lägger stor vikt vid personliga egenskaper såsom vilja att utveckla sig själv och verksamheten, lojalitet till uppdraget och ett glatt humör.

Ta chansen att bli en del av ett kompetent och positivt gäng som alla strävar mot samma mål, att leverera vård av bästa kvalitet till Mellannorrlands djurägare.

För mer information om vilka tjänster vi kan erbjuda, kontakta Johan Bromée, johan@bromee.se.

Internationella

Fler internationella kurser hittar du på Vet Agendas hemsida www.vetagenda.com, på British Small Animal Veterinary Associations hemsida www.bsava.com och på European School for Advanced Veterinary studies hemsidor www.esavs.org, www.esavs-master.org, www.esavs-certificate.org och på hemsidan för The British Equine Veterinary Association (hästveterinärkurser) www.beva.org.uk/news-and-events/beva-courses samt på World Veterinary Association (WVA) continuing education portal wva.wcea.education

v 11

16–17/3 -17. Dermatology, Greve, Danmark. Arr: Evidensia Academy. Info: www.evidensiaacademy.com

v 12

24–25/3 -17. Anaesthesia & oral and pharyngeal surgery, Oslo, Norge. Arr: Evidensia Academy. Info: www.evidensiaacademy.com

24–25/3 -17. Nutrition, Vaakas, Finland. Arr: Evidensia Academy. Info: www.evidensiaacademy.com

v 13

29/3 -17. Essential veterinary chiropractic for equine and companion animals, Sittensen, Tyskland. Arr: IAVC. Info: www.i-a-v-c.com

1–2/4 -17. Lameness diagnostics (incl objective gait analysis), Helsingfors, Finland. Arr: VetPD. Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=330

v 14

4–6/4 -17. Monitoring and maintaining riding arenas, Mainz, Tyskland.
Arr: Arbeitsgruppe Pferd.
Info: www.agpferd.com/conferencescourses

5/4 -17. Essential veterinary chiropractic for equine and companion animals, Bournemouth, Storbritannien.
Arr: IAVC. Info: www.i-a-v-c.com

7–8/4 -17. Evidence-based farriery for equine practitioners, Århus, Danmark.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/courses-detail.php?event=310

8–9/4 -17. Small animal soft tissue surgery, Warszawa, Polen.
Arr: VetCo (Veterinary Consulting & Control). Info: www.vetco.org/en/conferences-2017

v 16

21/4 -17. Small animal anaesthesiology, Warszawa, Polen. Arr: VetCo (Veterinary Consulting & Control).
Info: www.vetco.org/en/conferences-2017

NY **21–22/4 -17. Medical neurology & medical oncology,** Vanda, Finland.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

NY **22–23/4 -17. Medical issues of rabbits with Dr. Frances Harcourt-Brown,** Warszawa, Polen. Arr: furryvets.com.
Info: www.furryvets.com/gb

22–23/4 -17. Small animal critical care, Warszawa, Polen. Arr: VetCo (Veterinary Consulting & Control).
Info: www.vetco.org/en/conferences-2017

v 17

NY **26–28/4 -17. Seniorkurs: Kostall – kokomfort, kostnader & kompromisser,** Køge, Danmark.
Arr: Boehringer Ingelheim Vetmedica.
Info: 040-23 34 00, www.bivet.nu
(se annons i denna tidning)

v 18

NY **4/5 -17. Cytology of skin and subcutaneous lesions – a practical approach,** Oslo, Norge. Arr: Swevet.
Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning/

NY **5/5 -17. Cytology of skin and subcutaneous lesions – a practical approach,** Köpenhamn, Danmark. Arr: Swevet.
Info: http://shop.swevet.se/sv/utbildning/

NY **5–6/5 -17. Medical neurology & medical oncology,** Oslo, Norge.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

7–10/5 -17. 8th International conference on emerging zoonoses, Manhattan, Kansas, USA.
Info: www.zoonoses-conferences.com

v 19

NY **10–11/5 -17. Anaesthesia & oral and pharyngeal surgery,** Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 20

NY **18–19/5 -17. Dermatology,** Greve, Danmark. Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

20–21/5 -17. Small animal neurology and radiology, Warszawa, Polen.
Arr: VetCo (Veterinary Consulting & Control). Info: www.vetco.org/en/conferences-2017

v 21

NY **22–23/5 -17. Gastrointestinal surgery II & Urinary and reproductice tract surgery,** Greve, Danmark.
Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

22–26/5 -17. International sheep veterinary congress, Harrogate, Storbritannien.
Arr: International sheep veterinary association.
Info: www.sheepvetsoc.org.uk/isvc2017

24–27/5 -17. Zoo and wildlife health conference 2017, Berlin, Tyskland.
Info: www.izw-berlin.de/the-zoo-and-wildlife-health-conference.html

v 22

NY **30–31/5 -17. Feline medicine,** Greve, Danmark. Arr: Evidensia Academy.
Info: www.evidensiaacademy.com

v 23

9–11/6 -17. Fundamentals of small animal dentistry and oral surgery,

EVIDENSIA DJURKLINIKEN ROSLAGSTULL

Evidensia Djurkliniken Roslagstull ligger centralt i Stockholm. Vi har ca 11 000 besök årligen, varav 50 % utgörs av hund och katt och 50 % av exotiska sällskapsdjur. Kliniken är väl-utrustad med röntgen, ultraljud, fiberoptik, litet laboratorium samt operationsavdelning inkl tandvård. Vår målsättning är att erbjuda kvalitativ djursjukvård med personlig service.

KLINIKVETERINÄR SÖKES

Vi söker dig som är glad och ansvarstagande samt värdesätter kundservice högt. Du har några års smådjurserfarenhet från tidigare arbete på klinik/djursjukhus, är självständig och trygg i din yrkesroll och empatisk mot djurägare och kollegor. Det är meriterande om du har goda kunskaper i ultraljudsdiagnostik, tandvård och –kirurgi, och om du inte är främmande för exotiska djurslag.

Vi välkomnar dig till en grupp engagerade medarbetare. Vi erbjuder ett roligt och omväxlande arbete. För utförligare information om tjänsten ber vi dig kontakta Susanne Lange, djurklinikenroslagstull@evidensia.se eller 08-673 31 09.

➤ Warszawa, Polen.
Arr: VetCo
(Veterinary Consulting & Control).
Info: www.vetco.org/en/
conferences-2017

v 26

27–29/6 -17. UFAW 2017: Measuring animal welfare and applying scientific advances – why is it still so difficult,
Surrey, Storbritannien.
Arr: The universities federation for animal welfare (UFAW).
Info: www.ufaw.org.uk/ufaw-events/
ufaw-events

v 34

NY **21–25/8 -17. Juniorkurs,**
Skærbæk, Danmark.
Arr: Boehringer Ingelheim Vetmedica.
Info: 040-23 34 00, www.bivet.nu
(se annons i denna tidning)

24–26/8 -17. 21th European society for domestic animal reproduction, ESDAR, conference, Bern, Schweiz.
Info: www.esdar.org

NY **29–31/8 -17. 33 th World veterinary congress (WVC) – Global Seminar on Animal Welfare,** Incheon, Korea.
Arr: WVC.
Info: http://www.worldvet.org/
congress.php?year=2017,
http://wvc2017korea.com/

v 35

1–2/9 -17. Equine neck conditions & practical neurology for practitioners,
Oslo, Norge.
Arr: VetPD.
Info: http://www.vetpd.com/
courses-detail.php?event=320

v 36

4–8/9 -17. 26th International conference of the world association for the advancement of veterinary parasitology (WAAVP) 2017, Kuala Lumpur, Malaysia. Info: www.waavp2017kl.org

8–9/9 -17. 33rd European embryo transfer association, AETE, conference,
Bath, Storbritannien.
Info: www.aete.eu

v 38

23–24/9 -17. Feline medicine,
Warszawa, Polen. Arr: VetCo
(Veterinary Consulting & Control).
Info: www.vetco.org/en/
conferences-2017

v 39

25–28/9 -17. 42nd World small animal veterinary association (WSAVA) congress and FECAVA 23rd Eurocongress,
Köpenhamn, Danmark.
Info: www.wsava.org/events/
wsava-congress

v 40

7–8/10 -17. Small animal cardiology,
Warszawa, Polen. Arr: VetCo
(Veterinary Consulting & Control).
Info: www.vetco.org/en/
conferences-2017

v 42

18/10 -17. Essential veterinary chiropractic for equine and companion animals,
Sittensen, Tyskland. Arr. IAVC.
Info: www.i-a-v-c.com

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon*
MARJA TULLBERG	072-748 78 98
Vice ordförande	
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
MARLENE ARESKOG	070-713 95 56
KAROLINA DAHLKVIST	Entledigad
SUSANNA STERNBERG LEWERIN	070-857 75 67
LOTTA HOFVERBERG	073-151 22 50
JOHN-FILIP LUNDIN	073-320 27 68
LOTTA MÖLLER	073-964 20 78
LARS-ERIK STABERG	070-438 98 78

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
FREDRIKE RITTER	0768-23 35 88
Vice ordförande	
HELEN LOOR	073-097 62 97
Sekreterare	
UNDER TILLSÄTTNING	
Kassör	
ELEONOR FREDLER	070-341 19 41
Ledamöter	
ANNA BÄCKVALL	010-122 83 14
KAJSA GUSTAVSSON	070-980 09 65
SHWAN KAREEN	070-798 68 68
ULRIKA LIND	073-354 53 38

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon*
JOHANNA HABBE	0707-96 94 74
Sekreterare	
SOFIA MÜLLER	070-992 48 95
Kassör	
MAJA-LISA SABEL	070-591 71 50
Ledamöter	
CHRISTINA SVEDBERG	073-600 22 21
LINNEA LARSSON	070-378 40 48

I veterinärförbundet ingår förutom dessa funktioner ett antal råd, kommittéer och nämnder. Samtliga förtroendevalda förbundsmedlemmar listas på hemsidan www.svf.se

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande
SUSANNA STERNBERG LEWERIN

Vice ordförande
TORKEL EKMAN

ERIKA CHENAIS
HÅKAN LANDIN
LENA MALMGREN
BENGT ERIKSSON
HANNA BREMER

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande
BENGT ERIKSSON

Sekreterare
ANNA GRANLUND

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
HÅKAN LANDIN

Sekreterare
MATS SCHARIN

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
LENA MALMGREN

Sekreterare
ANETTE GRAF EDLING

SEKTIONEN FÖR VETERINÄR FOLKHÄLSA

Ordförande
ERIKA CHENAIS

Sekreterare
ELINA ÅSBJER

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
HANNA BREMER

Sekreterare
TILDE BÖRJESSON

Inte som andra

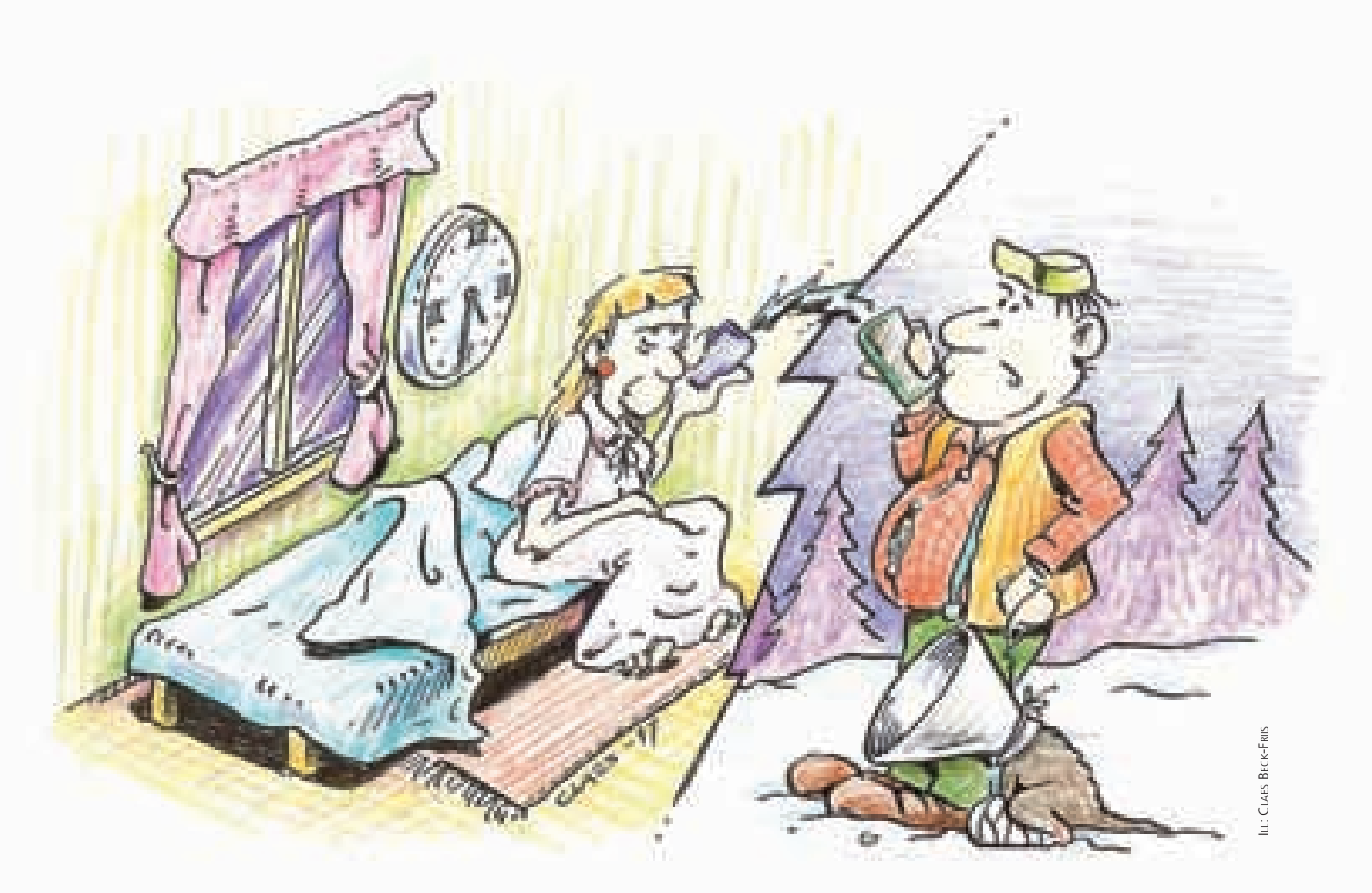

Ill: Claes Beck-Friis

Att veterinärer inte riktigt är som andra, det fick jag klart för mig redan under första tiden på Stutis. Det gjorde mig alltid nöjd och glad när jag hittade gelikar som liksom jag själv fann det högintressant att i detalj granska förmagsanatomin på ett tämligen skämt kadaver.

Att även våra kunder har samma uppfattning blev jag inte medveten om förrän jag under en av mina första kvackarmånader fick insikt i den saken. Jag träffade ägaren till en jakthund som i sin iver att förfölja en harpalt hade trampat på något vasst. Trots (eller på grund av) ihärdigt slickande ville såret inte läka. Husse bokade en tid hos veterinären, det vill säga mig. Den inbitne norrlandsjägaren tittade skeptiskt på jäntungen (mig) när jag förklarade vikten av sårrengöring och krage. ”Hur ska det fungera i hundgården? Men penicillin, det var nog bra.”

Sagt och gjort. Hunden åkte hem med krage och ett recept på antibiotika. Allt var frid och fröjd. Det skulle nog inte ta mer än ett par veckor så skulle hararna leva farligt igen.

Dagen efter besöket, sisådär vid halvfemtiden på morgonen, ringde telefonen. När jag, lagom sömndrucken, förväntade mig en dålig pares eller ett livmoderframfall, hade jag istället norrlandsjägarens barska röst i örat.

”Vi får inte i hunn tabletterna.”

Jag ruskade på huvudet och kände en lätt irritation. Med tvåjoursystem var man tacksam för alla timmar man fick sova och jag kunde inte låta bli att fråga om han verkligen tyckte att det är en lämplig tid att ringa om detta ärende. Det blev först tyst, men sen kom repliken:

”Sov hon?”

Kund eller inte kund, i en något syrlig ton frågade jag vad han trodde att jag gjorde klockan halv fem på morgonen.

”Jag trodde hon satt uppe och studerade.”

Jomenvisst.

Anita Jonasson

PERSONNOTISER

Födelsedagar i april 2017

Den veterinär som inte önskar få sin bemärkelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två månader före födelsedagen.

Matts Hageltorn, Uppsala, 75 år den 2/4
Rauni Niskanen, Knivsta, 60 år den 2/4
Gudrun Wegeland, Domsjö, 60 år den 8/4
Håkan Ekesbo, Lidköping, 60 år den 9/4
Lena Elovsson, Alvhem, 50 år den 9/4
John Bräutigam, Söderåkra, 70 år den 10/4
Ingrid Persson, Visby, 75 år den 11/4
Kerstin Hansson, Uppsala, 60 år den 13/4
Kristina Stenlund, Södra Sunderbyn, 60 år den 16/4
Peter Salomonsson, Tibro, 70 år den 17/4
Fredrik Holm, Ljungby, 50 år den 17/4
Kristina Jernlås, Ludvika, 60 år den 19/4
Christian Jurc, Landskrona, 50 år den 20/4
Øyvind Nagelhus, Bollnäs, 50 år den 21/4
Kerstin Olsson, Uppsala, 75 år den 22/4
Per Malmström, Alingsås, 60 år den 22/4
Marianne Lindsjöö, Västerhaninge, 60 år den 23/4
Annette Weikel, Ljungbyhed, 60 år den 26/4
Eva Tujulin, Mora, 50 år den 28/4
Bo Lindberg, Oskarshamn, 90 år den 30/4

Avlidna

Veterinär **Eva C Johansson** avled den 12 oktober 2016. Hon föddes 1950 och tog veterinärexamen 2000 och var verksam som klinikveterinär i Jakobsbergs Veterinärpraktik.

F distriktsveterinär **Robert Åkesson** avled den 9 februari 2017. Han föddes 1933 i Gävle, tog studenten i Nyköping 1953 och veterinärexamen 1961. Han innehade diverse vikariat innan han fick anställning som tf distriktsveterinär i Norrtälje 1964–1966 och som distriktsveterinär i Bengtsfors från 1968. Fr o m 1994 var han verksam som privatpraktiserande veterinär. Han pensionerades 1998.

Rättelse:
Nyinsatt punkt!

FVF
företagande veterinärers förening

Ordinarie föreningsstämma

MED KURS I FÖRETAGANDE

7–8 april 2017
lunch fredag – kl 16 lördag
Nordic Light Hotel, Stockholm

En ny punkt ***Beslut om föreningens upphörande inför eventuellt samgående med Sveriges Veterinärförbund*** har tillkommit i föredragningslistan till den ordinarie föreningsstämman 7–8 april 2017. För mer information se uppdaterad annons på FVFs hemsida under www.svf.se.

Välkomna!

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 34
TELEFAX: 08-545 558 39
HEMSIDA: ***www.svf.se***

REDAKTION:
JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: ***suzanne.fredriksson@svf.se***

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: ***brita.trybom@svf.se***

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 070-566 5661, 0734-28 26 80
E-POST: ***info@exponera.net***

WIKSTRÖMS TRYCKERI AB, UPPSALA
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSPLAN 2017

Nr	Utgivning	Annonsstopp	Manusstopp
1	24 jan	20 dec -16	13 dec -16
2	21 feb	24 jan	17 jan
3	14 mar	21 feb	14 feb
4	4 apr	14 mar	7 mar
5	3 maj	4 apr	28 mar
6	30 maj	3 maj	26 apr
7–8	4 juli	30 maj	23 maj
9	5 sep	15 aug	8 aug
10	3 okt	5 sep	29 aug
11	31 okt	3 okt	26 sep
12	28 nov	31 okt	24 okt
13	19 dec	28 nov	21 nov

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2017
Sverige: 1 310 kronor + moms.
Europa: 1 660 kronor + moms i EU.
Utanför Europa: 1 810 kronor.
Medlemmar i veterinärförbundet har 450 kronor i rabatt.

TS FACKPRESSUPPLAGA 2015 – 3 500 EX

FÖRBUNDSKANSLIET *se sidan 3*

stronghold®

(selamectin)

STILL GOING STRONG!

Since 2005.

zoetis

Stronghold® (selamectin) spot-on, 45 mg/ml, respektive 120 mg/ml selamectin. ATC-kod: QP54AB05. Receptbelagt. **Indikationer:** Hund: Behandlande av loppor (*Ctenocephalides felis felis*), orsakade av Otodectes cynotis, loppor (*Ctenocephalides* spp.), parasitande kval (*Trichodectes canis*), spolmask (*Toxocara canis*), hjärtmaskprophylax (*Dirofilaria immitis*). Katt: Behandlande av Otodectes cynotis, loppor (*Ctenocephalides* spp.), parasitande kval (*Felicola subrostratus*), spolmask (*Toxocara cati*), hakmask (*Ancylostoma tubaeforme*), hjärtmaskprophylax (*Dirofilaria immitis*). **Dosering:** Appliceras utvärtes på huden vid nackbasen framför skulderbladen, minst 6 mg/kg. **Kontraindikationer:** Skall ej ges till djur som är yngre än 6 veckor. Skall ej ges till sjuka katter eller katter som är svaga och underviktiga för sin ålder och storlek. **Biverkningar:** I enstaka fall hos katt, mild övergående slöpeci och kortvarig hudirritation. Likaväl för andra makrocyklitiska laktoner har reversibla neurologiska symtom undantagsvis observerats efter användning av denna produkt. **Särskilda försiktighetsåtgärder:** Skall ej ges oralt eller parenteralt. Skall ej appliceras när djuret är blött. Effekten försämras dock inte om djuret schampooneras efter om pälsen blir genomblöt, om 2 timmar eller mer förflutit efter behandling. Undvik direkt kontakt med behandlade djur 30 min efter behandlingen eller tills pälsen är torr. (SPC 2013-03-11)

För ytterligare information se www.fass.se

ORION PHARMA ANIMAL HEALTH

Orion Pharma Animal Health | Box 520 | 192 05 Sollentuna | Tel 08-623 64 40 | www.orionvet.se

Posttidning A
Retur, Box 12709 • 112 94 Stockholm

BRAVECTO® (FLURALANER)

12 SKYDD upp till 12 VECKOR

UPP TILL 12 VECKORS
OMEDELBAR AVDÖDANDE EFFEKT
MOT FÄSTINGAR OCH LOPPOR

TUGGTABLETT
FÖR HUND

SPOT-ON-LÖSNING
FÖR KATT

NYHET

Bravecto® (fluralaner), tuggtablett för hund. Effekt på fästingar *(I. ricinus, D. reticulatus* och *D. variabilis)* under 12 veckor samt på bruna hundfästingen *(R. sanguineus)* under 8 veckor, och på loppor *(C. felis)* under 12 veckor. Fem olika tablettstorlekar som ger behandling med 25-56 mg fluralaner/kg kroppsvikt. Ska ej användas till valpar yngre än 8 veckor och/eller hundar som väger mindre än 2 kg. **Bravecto® (fluralaner), spot-on, lösning för katt.** Effekt på fästingar *(I. ricinus)* och loppor *(C. felis)* under 12 veckor. Tre olika pipettstorlekar som ger behandling med 40-94 mg fluralaner/kg kroppsvikt. Använd inte direkt på skadad hud. Säkerheten under dräktighet/laktation är ej undersökt. Ska ej användas till katter yngre än 11 veckor och/eller katter som väger mindre än 1,2 kg.

Receptbelagda läkemedel.
Senast godkända produktresuméer: 2016-05-17.
Mer info: www.fass.se.

www.msd-animal-health.se

MSD Animal Health

SE/BRV/0217/0019